

Tartalomjegyzék

ISKOLÁNK MÚLTJA	3
HAGYOMÁNYŐRZÉS	4
AZ INTÉZMÉNY JOGÁLLÁSA	4
AZ INTÉZMÉNY ADATAI, ALAPÍTÓ OKIRAT SZÁMA, FENNTARTÓ, ISKOLATÍPUS, PROFIL: 4	
A SZERVEZETI FELÉPÍTÉS ORGANOGRAMJA:	5
HELYZETELEMZÉS	6
TÁRSADALMI KÖRNYEZET	6
TANULÓLÉTSZÁMUNK ALAKULÁSA AZ UTOLSÓ HÉT TANÉVBEN:.....	6
A TANULÓCSOPORTOK ÖSSZETÉTELE	6
HUMÁN ERŐFORRÁSOK:	7
<i>Személyi feltételek</i>	7
TÁRGYI ÉS DOLOGI ERŐFORRÁSOK:	10
<i>Az iskola épületei</i>	10
<i>Eszközrendszerünk</i>	11
NEVELÉSI PROGRAM	11
I. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK	11
<i>Az intézményi értékrend elemei</i>	11
KIEMELT CÉLJAINK	12
II. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	16
<i>Tanulói jogviszony létesítésének feltételei</i>	16
<i>Emelt szintű művészeti képzést nyújtó osztályba való jelentkezés</i>	16
<i>Egy évfolyamon belül másik osztályba való átlépés feltételei</i>	16
<i>A felső tagozati emelt szintű képzésre sorolás elvei</i>	16
<i>A tanulók magasabb évfolyamra lépésének feltételei</i>	17
<i>A tanulók tudásának értékelése, minősítésének módjai, a beszámoltatás formái és követelményei</i>	17
A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE	18
<i>A SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS</i>	18
<i>Az alkalmazott tankönyvek, segédletek</i>	29
<i>„ISKOLAOTTHON”</i>	29
ISKOLÁNK PEDAGÓGUSAI ÁLTAL ALKALMAZOTT KÖZVETLEN ÉS KÖZVETETT NEVELÉSI ELJÁRÁSOK:	31
<i>A hallássérült gyermekek nevelése, oktatása</i>	32
III. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	36
IV. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	37
V. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK	38
<i>Matematika nívócsoportos oktatás</i>	41
<i>A napközi otthon nevelési programja</i>	42
<i>Az iskolai könyvtár</i>	53

VI. BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	58
<i>FEJLESZTŐ PEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK</i>	58
VII. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	61
VIII. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI, MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZERE	64
<i>Az intézmény ellenőrzési rendszerének működtetése:</i>	65
<i>Ellenőrzés, mérés</i>	66
<i>Értékelés</i>	67
IX. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA ÉS KÖRNYEZETTUDATOS MAGATARTÁSRA	68
NEVELÉS	68
<i>Az egészségnevelés a szaktárgyi órákon és a környezeti nevelés lehetőségei</i>	69
<i>Az iskola egészségügyi ellátása:</i>	70
<i>A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése</i>	70
<i>A MINDENNAPI TESTEDZÉS</i>	70
<i>Fogyasztóvédelmi program</i>	71
X. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK RENDJE	72
10.1. <i>Az otthoni felkészülés szerepe</i>	72
10.2. <i>Az otthoni felkészülés formái</i>	72
10.3. <i>Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése</i>	73
10.4. <i>Az otthoni felkészülés ellenőrzése</i>	73
10.5. <i>Az otthoni felkészülés koordinációja</i>	74
XI. PÁLYAVÁLASZTÁS SEGÍTÉSE	75
XII. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ	75
OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	75
A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INT.	91

Iskolánk múltja

Intézményünk több mint 100 éves története az 1868-as XXXVIII. tc. által kezdeményezett polgári iskolaként kezdődött. Abonyban 1873-ban határozták el az elemi iskola fölé szervezett polgári fiú és leányiskola megvalósítását, amit magániskolaként 1877-ben meg is nyitottak.

Sajnos igen rövid életű volt. A polgári iskola létesítésére 1879-ben megalakult bizottságnak köszönhetően 1901. szeptember 22-én községi jelleggel ideiglenes helyen megkezdődhetett az új rendszerű tanítás. A mai főépület alapkövét 1902. Május 15-én Máthé József főjegyző tette le, 1903-ban pedig megkezdődhetett a rendes tanítás. A 4 - 4 osztályúvá fejlesztett polgári fiú és leányiskolát Abony község és a magyar kormány - az államivá nyilvánítási határozat szerint közösen működtette egészen 1948-ig, az iskolaforma megszűnéséig.

A kormány 1945. augusztus 16-án kiadott 6650/1945. M.E. sz. rendelete alapján országos viszonylatban a korábbi iskolatípusok helyett általános iskolákat kellett szervezni. Nálunk is megtörtént a nyolcosztályos átszervezés, minek eredményeként az első és ötödik osztályokban már az 1945-46-os tanévben így tanultak a gyerekek.

Az intézmény első évtizedeiben a polgári iskolák alapfeladatából adódóan a vallás és erkölcs, valamint a hazafias nevelés különös hangsúlyt kapott, az egyházak komoly szerepet töltek be az iskolai életben. Az államosítástól kezdve az 1989-es rendszerváltásig a hittan oktatása fokozottan kikerült az iskolák falai közül, változás csak az azóta eltelt időszakban következett be.

1952-ben a ceglédi Állami Zeneiskola tagiskolájaként, 1957. február 1-jétől pedig önálló intézményként megkezdte működését az ország első "falusi zeneiskolája" Abonyban.

Növendékeit főleg a mi iskolánk tanulói adták, így szinte kínálkozott a lehetőség az ének - zene tagozat szervezésére, ami az 1957-58-as tanévben meg is történt.

Iskolánk 1953-ban vette fel a Gyulai Gaál Miklós honvédtábornok nevét.

Gyulai Gaál Miklós a Zala megyei Szegváron született 1799. február 14-én. Nemesi családból származott, 1818-tól a bécsi Mérnökkari Akadémián tanult, ahol hadmérnöki képesítést szerzett. Tanulmányai befejezése után Tokajban, Eperjesen, majd Aradon teljesített szolgálatot, később Itáliából ismét Magyarországra helyezték, itt különböző helységeken állomásozott. 1847 végéig közel 30 évi szolgálata után a császári és királyi mérnökkari alezredesi rangot viselt.

1848. márciusában győzött a forradalom, szeptemberben elkezdődött a szabadságharc. Ezek az események gyökeresen megváltoztatták Gyulai Gaál Miklós életét. Nem akart a császári hadseregben tovább szolgálni. Beadta lemondását, és belépett a magyar honvédsereg kötelékébe. 1849-ben a magyar kormány honvédtábornokká léptette elő. A szabadságharc bukása után 1849. szeptember 12-én tartóztatták le. Gaál Miklós fogsága ötödik évében súlyosan megbetegedett. Pesten halt meg a katonai kórházban 1854. november 30-án.

Özvegye Abonyban temettette el 1854. december 3-án. A község lakói kísérték utolsó útjára a honvédtábornokot. Gyulai Gaál Miklós élete, műveltsége, hazaszeretete ma is példa iskolánk minden növendékének.

Hagyományőrzés

Intézményünk továbbra is fontos feladatnak tekinti a képzési rendszerünkhöz szervesen kapcsolódó és igen jelentős nevelési hatású rendezvények megtartását. Ezek a hagyományosnak tekinthető programok már nemcsak a szülők körében számítanak nagy érdeklődésre, Abony város kulturális életének is mozgatói, éltetői.

Ezek nevezetesen:

- tavaszi hangverseny
- tanév végi hangverseny
- karácsonyi hangverseny
- nyílt napok, bemutatók
- sportversenyek
- versenyek, vetélkedők
- művészetoktatási kiállítások, előadások, bemutatók
- népszokásokat felelevenítő bemutatók.

Az intézmény jogállása

Az intézmény adatai, alapító okirat száma, fenntartó, iskolatípus, profil:

Az iskola hivatalos elnevezése:

Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Székhelye:

2740. Abony, Kálvin u. II. Telefon: 53/360-032

Telephelyei:

2740 Abony, Vasút út.52.

2740 Abony, Szolnoki út 7.

Az alapító okirat száma, kelte, kiállítója:

Az intézmény egységes szerkezetbe foglalt, felülvizsgált és módosított Alapító Okiratát Abony Város Önkormányzat Képviselő – testülete 2004. március 23-i ülésén hozott 32/2004. számú határozatával hagyta jóvá.

Az alapítás éve:

"Az intézményt 1903-ban Abony Község alapította, /Máthé József/" - idézet az okiratból.

Az iskola fenntartója:

Abony Város Önkormányzata

Az iskola alapító okirat szerinti tevékenysége:

Az iskola feladata: biztosítani az általános műveltséget megalapozó nevelést és oktatást, mely lehetővé teszi a tanulók érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő

továbbtanulást. A feladatból adódóan alaptevékenysége körében ellátja az iskoláskorúak általános iskolai oktatását, a tanulók részére napközi otthoni ellátást és étkeztetést nyújt.

Állami tevékenységként ellátandó alaptevékenysége:

Alaptevékenység TEÁOR száma: 80.10 Alapfokú oktatás

Alaptevékenységi szakfeladatok:

80121-4 Nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás

- Emelt óraszámú ének – zene oktatás
- Emelt óraszámú idegen nyelv oktatás

80131-3 Alapfokú művészet - oktatás

- Zeneművészeti
- Táncművészeti
- Képző- és iparművészeti
- Szín- és bábművészeti szakágakon

80511-3 Napköziotthoni és tanulószobai ellátás

55232-3 Iskolai intézményi étkeztetés

92403-6 Diákspport

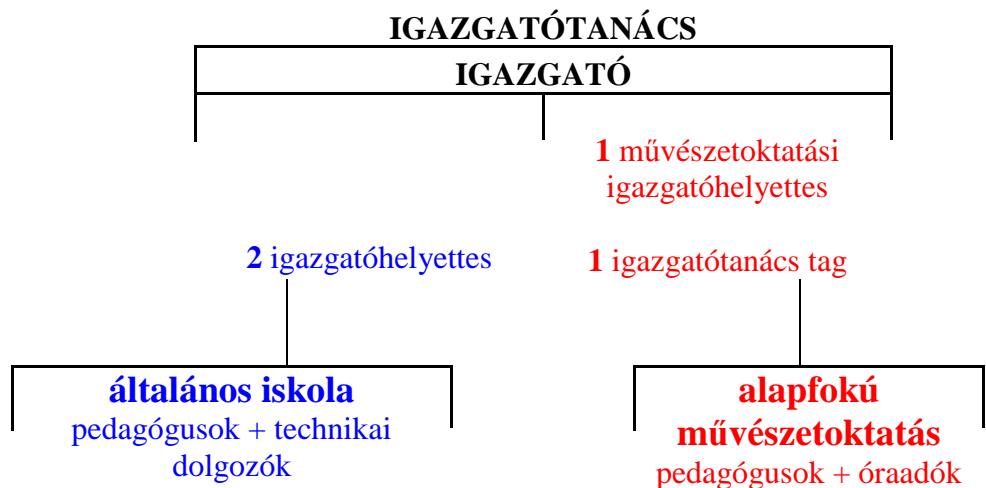
Alaptevékenységhez kapcsolódó kisegítő és kiegészítő tevékenysége:

75176-8 Intézményi vagyron működtetése

70101-5 Saját vagy bérelt ingatlan hasznosítása

Típusa: közös igazgatású többcélú intézmény

A szervezeti felépítés organogramja:

Az iskola gazdálkodási szempontból 1998. december 31-től részben önálló gazdálkodó a 225/98. sz. képviselőtestületi határozat alapján.

Törzsszáma: 390703000

Helyzetelemzés

Társadalmi környezet

Településünk, földrajzi helyzetét tekintve két nagy város között helyezkedik el. Abony város fontosabb adatai, mutatói a 2004-es statisztikai évkönyv alapján:

Lakónépesség: 15610 Ebből általános iskolás korú gyermekek száma: 1834

Vállalkozó: 598 - ipari 157

- keresk. 214

- mezőgazd. 29

- szolg. 198

Regisztrált munkanélküliek: 440 fő (4,82 %)

Aktív keresők száma: 9129 fő

A lakosság létszámát tekintve csekély fogyás tapasztalható. A gyermeklétszám viszont az 1996-os adathoz képest (1572 ált.iskolás korú gyermek) nőtt. A '80-as évektől tartó születési létszámcsökkenés az 1997-98-as tanévben látszólag megtorpant. Az 1998. év utáni csekély emelkedés óta stagnáló.

Tanulólétszámunk alakulása az utolsó hét tanévben:

1996/1997-es tanévben			809 fő
1997/1998-as tanévben			822 fő
1999/2000-es tanév alsó tagozat:	449 fő	felső tagozat: 411 fő	összesen: 860 fő
2000/2001-es tanév alsó tagozat:	441 fő	felső tagozat: 410 fő	összesen: 850 fő
2001/2002-es tanév alsó tagozat:	414 fő	felső tagozat: 408 fő	összesen: 822 fő
2002/2003-as tanév alsó tagozat:	387 fő	felső tagozat: 421 fő	összesen: 808 fő
2003/2004-es tanév alsó tagozat:	368 fő	felső tagozat: 415 fő	összesen: 783 fő

A tanulócsoporthoz összetétele

A tanulólétszámunk jelenleg 783 fő, ami a közeljövőben lényegesen nem változik. Az osztályok átlagléttszáma: 23,72 fő.

Alsós tanulócsoporthoz száma, a tanulói létszám: 15 osztály és 1 alsós kislétszámú osztály 368 fő.

Felső tanulócsoporthoz száma, a tanulói létszám: 17 osztály, 415 fő.

Iskolai étkezésben 342 fő vesz részt (44,07%), ebből 249 napközis (11 csoportban), és 93 fő menzás.

Profil:

Az általános műveltséget megalapozó nevelés és oktatás, mely lehetővé teszi a tanulók érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő pályaválasztását.

Állami feladatként ellátandó alaptevékenység:

- Iskoláskorúak általános iskolai oktatása
- Iskolai napközitthon ellátás
- Diáksport
- Alapfokú Művészetoktatás

Az alaptevékenység mellett , emelt óraszámú ének - zene, angol, egésznapos oktatási forma 1-2. osztályban, illetve 1 - 4. osztályig. Alapfokú Művészeti iskolaként szobrászat, modern tánc, színművészet, társas tánc.

Humán erőforrások:

Személyi feltételek

A névsor a 2004. 06. 18-i állapotokat tükrözi a változásokat évente az SZMSZ mellékletében jelenítjük meg.

Iskolavezetés:

igazgató: Dr. Soós Ferenc
igazgatóhelyettes: Miskolczi Mihályné
igazgatóhelyettes: Simon Gáborné

Pedagógus álláshelyek száma: 60

Szakos ellátottság: 100 %

Gyesen lévők: Török Istvánné, Zelei Emőke, Bartúcz Lászlóné, Fehérné Cseh Zsuzsanna,
Miskolcziné Sipos Tünde, Egediné Sefcsik Ágota, Soós Edit

Ügyviteli munkatársak: Mészáros Istvánné iskolatitkár
Berecz Mihályné gyógypedagógiai asszisztens
Mészáros Zoltánné gazdasági ügyintéző

Technikai dolgozók: Bujdosó Tamás
Krupincza Béla
Csörögi Sándor
Benke Istvánné
Balogh Jánosné
Bíró Dezsőné
Bodnár Mártonné
Szarvák Pálné
Szalóki Györgyné
Hegedűs Lászlóné
Hegedűs Györgyné

A nevelői ellátottság

Nevelői létszámunk 60 fő. A 60 főből 2 fő egyetemi, 58 fő tanítói, illetve tanári végzettségű. A pedagógiai munkát főállásban 31 tanár és 29 tanító látja el, /közülük 17-en valamilyen spec.koll. végzettséggel, vagy műveltségi területtel/. Főként az alapfokú művészetoktatásban óraadókat is foglalkoztatunk

Az iskola pedagógusai a 2003 - 2004-es tanévben

Sorsz.	N é v	Végzettség	Megbízatus
1.	Árpásné Selmeczi Ildikó	angol-magyar ált.isk. tanár	
2.	Balogh Júlia	ált.isk. tanító ének-zene, szám.tech. szakkoll.	
3.	Bartúcz Lászlóné	ált.isk. tanár földrajz, német szakkoll.	gyes
4.	Bata Jánosné	ált.isk.tanár magyar-történelem	
5.	Bárány Anikó	ált.isk.tanító	
6.	Bíróné Veréb Angéla	ált.isk. tanító, testnevelés szakkollégium	alsós 1-2.oszt.mkv
7.	Dr. Benéné Kiss Irén	ált.isk.tanár ének – magyar, történelmi társastánc képesítés	Ének munkaköz.vez.
8.	Csáki Józsefné	ált.isk.tanár matematika - műszaki ismeretek	
9.	Csáti Gáborné	ált.isk.tanító ének - szakkollégium	
10.	Csibrányiné Kovács Mária	ált.isk.tanító ének - szakkollégium	
11.	Csomorné Nagy Zsuzsanna	ált.isk.tanár matematika - földrajz	
12.	Debreczeni László	ált.isk.tanító rajz – szakkollégium	Napközis munkaköz.vez.
13.	Debreczeniné Hegedűs Ágnes	ált.isk.tanító rajz – szakkollégium	
14.	Drávai Istvánné	középiskolai tanár ének - karvezetés	A tanév végével nyugdíjba vonul.
15.	Dudás Lászlóné	ált.isk.tanár term.ism. - történelem	Történelem munkaköz.vez. Szakszervezeti megbízott
16.	Dudásné Balgóczky Gyöngyi	ált.isk.tanár ének - történelem	
17.	Dudinszkyne Szűcs Katalin	ált.isk.tanár matematika - technika	KAT elnök Technika munkaköz.vez.
18.	Egediné Sefcsik Ágota	ált.isk.tanító Zsolnay kép.fejl.	Gyes
19.	Farkas Éva Ildikó	ált.isk.tanító + kineziológus	
19.	Fehérné Cseh Zsuzsanna	középisk.tanár matematika - szám.tech.	Gyes
20.	Dr. Gorszkyne Dutkay Mária	ált.isk.tanító	
21.	Gorszky Judit	ált.isk.tanító	Szerz.lejár: 2004.06.30.
22.	Gulykáné Gál Erzsébet	ált.isk.tanító angol nyelv középfok+ nyelvtanári államvizsga előtt áll	idegen nyelvi munkaköz.vez.
23.	Horváth Zsuzsanna	ált.isk.tanár közokt.vezető biológia mg.ism.	Igazgatótanácsi tag
24.	Hegedűs Krisztina	ált.isk.tanító, testnevelés művelts.	

		Terület	
25.	Kárteszi László	ált.isk.tanár, testnevelés - technika	
26.	Kárteszi Lászlóné	ált.isk.tanító	
27.	Kiszely Mihályné	ált.isk.tanár ének-karvezetés	<i>igazgatótanácsi tag művészetoktatási intézményegység vezető</i>
28.	Kiss Mihályné	ált.isk.tanító	
29.	Koczka Tiborné	ált.isk.tanító	<i>alsós 3-4.oszt.mkv</i>
30.	Kovács Adrienn	ált.isk.tanító, magyar művelts. terület	
31.	Kovács Gáborné	ált.isk.tanár matematika – fizika	<i>fizika.- kémia - matematika munkaköz.vez – pályavál.fel.</i>
32.	Kovácsné Prágai Ilona	ált.isk.tanár techn.fejlesztő ped. + közokt.vez.	<i>gyermekvédelmi felelős</i>
33.	Makai Béláné	ált.isk. tanító – nevelő tanár	
34.	Mészáros Bernadett	ált.isk.tanár, magyar-történelem	
35.	Mészáros Krisztina	ált.isk.tanár matematika - kémia	
36.	Mészáros Zsófia	angol szakos nyelvtanító, tanító	
37.	Miskolczi Mihályné	ált.isk.tanár matematika – fizika	<i>igazgatóhelyettes</i>
38.	Miskolcziné Sipos Tünde	ált.isk.tanár – német	<i>gyes</i>
39.	Nagy Ilona	ált.isk.tanító testnevelés szakkollégium	
40.	Pintér Jánosné	ált.isk.tanító	<i>iskolaotthon munkaköz.vez</i>
41.	Reich Lászlóné	ált.isk.tanár angol - orosz	
42.	Retkesné Töröcsik Katalin	ált.isk.tanító népművelés szakkoll.	
43.	Sári Zoltán	középisk.tanár, művésztanár rajz	<i>alapfokú műv.okt. szobrászat tanszakvez.</i>
44.	Simon Gáborné	ált.isk.tanító, tanár csal. és körny.véd.szakkoll.	<i>igazgatóhelyettes</i>
45.	Dr. Soós Ferenc	középisk.tanár, ált.isk.tanár történelem–magyar- környezetpedagógia-filozófia	<i>Igazgató</i>
46.	Soós Edit	ált.isk.tanár magyar – ének	<i>gyes</i>
47.	Szabóné Magyar Éva	ált.isk.tanító	
48.	Szabó Mihályné	ált.isk.tanár, rajz-földrajz	<i>osztályfőnöki mk.v.</i>
49.	Szabóné Németh Ilona	ált.isk.tanár magyar – történelem	<i>magyar ny. mkv.</i>
50.	Szabó Sándorné	ált.isk.tanító	
51.	Szamákné Berecz Tímea	ált.isk.tanár angol	
52.	Táboriné Tamasi Erzsébet	ált.isk.tanító	
53.	Tóth Annamária	német nyelvtanári államvizsga előtt áll	
54.	Tóth György	ált.isk.tanár testnevelés – földrajz	<i>testnev mkv</i>
55.	Tóthné Skultéti Ilona	ált.isk.tanító	
56.	Urbán Gábor	ált.isk.tanár informatika	szerz.lejár: 2004.06.30.
57.	Varga Zsolt	ált.isk.tanár technika – biológia, mozgókép – médiáismeret képesítés	DÖK elnök
58.	Varga Xénia <i>részmunkaidőben</i>	ált.isk.tanár német	<i>szerveződések</i>
59.	Virág Annamária	ált.isk.tanár magyar – népművelés	<i>szerveződések, könyvtáros</i>
60.	Zelei Emőke <i>részmunkaidőben</i>	ált.isk.tanár, magyar – történelem	<i>Magyar irod.mk.v</i>

	<i>GYES mellett</i>		
61.	Ádám Ildikó	ált.isk. tanító, táncoktató	<i>alapfokú műv. okt., modern tánc, táncszakoktató, szakágvezető</i>
62.	Gönczöl Józsefné	tanító, gyógypedagógus,	

A nevelők önképzése és továbbképzése folyamatos, tudatos és tervszerű. Beiskolázási tervek az éves továbbképzési program szerint, ez az éves munkaterv része.

Intézményünknek munkaköri beosztás alapján 1 igazgatója, 2 igazgatóhelyettese van. A nevelő - oktató munkánkat segítik: 1 iskolatitkár, 1 pedagógiai asszisztens, 1 gazdasági dolgozó /4 órás/, 8 takarítónő, 2 fűtő és karbantartó, 1 kertész. Tantestületünk a szakmai munka hatékonyságának érdekében munkaközösségekbe szerveződött, jól alkalmazza az elsődleges irányító szerepet.

Az iskolában folyó pedagógiai tevékenységet segítő **civil szervezetek** és jogi személyek: Iskolaszék, Szülői Munkaközösség, Gyulai Gaál Miklós Általános Iskola Alapítványa, Pedagógusok - Diákok - Szülők a Gyermekekért Alapítvány, DSE.

Társintézményeink közül példaértékű **munkakapcsolatot** építettünk ki a Bihari János Zeneiskolával. Sok közös rendezvény, hangversenyek, jubileumi rendezvények, összevont szakmai továbbképzések teremtették meg a messzemenően gyermekközpontú, gyümölcsöző együttműködést. A városi művelődési ház, könyvtár, ill. sportcsarnok rendszeresen tájékoztat programjairól.

A hatékonyabb, gyorsabb egészségügyi szűrővizsgálatok elvégzését a legszükségesebb eszközökkel ellátott orvosi szobában tudjuk végeztetni. Iskolaorvosunkkal, a fogászati szűrővizsgálatot ellátó fogorvosokkal és a munkájukat segítő védőnőkkel intézményünk korrekt kapcsolatot tart fenn.

A hitoktatásra állandósult igény van a családokban, iskolában egyaránt. A városban működő római katolikus, illetve a református egyházzal, annak lelkipásztoraival, hitoktatóival igen megértő, harmónikus kapcsolat alakult ki. A hitoktatóknak helyet és lehetőséget biztosítunk a hittan órák megtartására.

Tárgyi és dologi erőforrások:

Az iskola épületei

Jelenleg 8 épületben folyik a tanítás. Központi épülete, a volt polgári iskola 1987. augusztus 20-án új szárnyal bővült. A két épületszárnyban összesen 20 tanterem, valamint 2 nyelvi szoba található, valamint tanteremként is használt könyvtár van. Az új épületben 2 tanteremként 1 szertár található, míg a régi épületben a 10 tanteremből mindössze 2 rendelkezik szertárral. A gyakorlókerthez tartozó műhelyépületben 3 tanterem, 1 mikrocsoportos fejlesztő foglalkoztató helyiség és szertárak vannak. A központi iskola udvarán található további önálló épületek: az egykori ebédlő jelenleg rajz szaktanterem és német nyelvi csoportszoba, egy másik öreg épületben 1 tanterem és tornaszoba, a büfé épülete, benne egy kis helyiségben a kis létszámú első osztályt oktatjuk. A 2004-ben átadott étkezdé és tálaló, az élelmezési iroda, a konyha és raktárai az iskola területén vannak, de szervezetileg nem az iskolához tartoznak. A különálló épületek állaga a legrosszabb. A

Szolnoki úti iskola 4 tantermes, tornaszobával, szertárral, tálaló helyiséggel. A felújítás itt is elkerülhetetlen. A Vasút úton található egy 2 tantermes kisiskola, nevelői szobával és tornafolyosóval, a vizesblokkos WC épület az udvaron különáll.

Testnevelés óráink egy részét a városi sportcsarnokban tartjuk. Az informatika órák egy része a gimnáziumban kapott helyet. Rendelkezünk még egy impozáns aulával az új épületrészben, számítástechnika szaktanteremmel és a hozzátartozó szertárral a régi épületben, ennek bővítése szükséges, továbbá egy bitumenes és egy salakos pályával, egy nagyobb méretű tornaszobával a régi épületben. Az iskolának tornaterme nincsen. A teremhiány problémái, -elsősorban csoportbontási kis tantermek hiányoznak- az új épület padlasterének beépítésével, megoldódhatnak.

Eszközrendszerünk

A tanítást szolgáló eszközrendszerünk több szakterületen hiányosságot mutat. A következő években nagy hangsúlyt kell fektetni a tantárgyi eszközrendszer fejlesztésére.

A nyelvi labor kialakítását egy újabb többcélú informatika tanterem létrehozásával tervezzük, erre igen nagy szükségünk lesz az elkövetkezendő években. Számítógépparkunk jelenleg 17 gépből áll, ezeknek típusa és kora különböző, az elkövetkezendő időszakban mindenképpen fejlesztenünk, bővítenünk kell a számítástechnika tantárgy zökkenőmentes tanítása érdekében. Feltétlenül bővítenünk az av-eszközök készlete, főként elavult, rossz minőségű írásvetítőink, magnóink vannak, ideális lenne dvd, cd és videó lejátszók, színes televíziók beszerzése. Újra működő képessé tettük, kiépítettük a zártláncú iskolarádió hálózatot. Modernebb térképekre, fizikai, technikai segédeszközökre lesz szükségünk a színvonalasabb oktatás érdekében.

NEVELÉSI PROGRAM

I. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

Az intézményi értékrend elemei

- ◆ alapvető emberi jogok
- ◆ lelkiismereti és vallásszabadság
- ◆ a másság elfogadása, esélyegyenlőség biztosítása
- ◆ európai polgári értékrend megismertetése
- ◆ nemzeti értékek fejlesztése, ápolása
- ◆ a döntési szabadság és felelősség összhangja
- ◆ érdekérvényesítő képesség, készség fejlesztés
- ◆ tehetséggondozás
- ◆ a műveltségi hátrány csökkentése
- ◆ az önértékelés képességének fejlesztése

- ISKOLÁNK NEVELŐTESTÜLETÉNEK PEDAGÓGIAI HITVALLÁSA -

A Gyulai Gaál Miklós Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

Kiemelt céljaink

Az oktatásban és a nevelésben arra kell törekedni, hogy az ember olyan személyiséggé váljék, aki életigenlő, bizakodó, örülni tud, konfliktusokat feloldani képes, aki a kor tudományos eredményein alapuló ismeretekkel és világgéppel rendelkezik, alkotó és kritikus gondolkodásban személyes döntésen nyugvó világnézet kialakítására képes, akinek számára fontosak a magyar és az európai kultúra erkölcsi értékei, akiben a szellemi értékek a jellemerőséget szolgáló testi edzettséggel párosulnak, aki saját és -társait munkáját és eredményeit megbecsüli, aki a másik ember személyiségét elfogadni képes aki szolidáris a hátrányos helyzetűekkel, együttműködésre, felelős és önálló feladatvégzésre kész, aki szereti családját és hazáját, érte cselekvésre és áldozatra is kész, aki más népeket megbecsüli, és békében kíván azokkal élni, aki ismeri szűkebb közössége és az ország múltját, gazdasági, politikai és kulturális helyzetét, és gazdasági, szellemi fejlődést előmozdítani képes, aki a pillanatnyi érdekek és a jövőt biztosító értékek között különbséget tud tenni, aki tevékeny, alkotó emberként kívánja élni az életét.

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
  - tanuló és tanuló,
  - tanuló és nevelő,
  - szülő és nevelő,
  - nevelő és nevelő között.

Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka céljait az általános emberi és nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és élettelen természet szépsége iránt.
2. Az emberi testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása /tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása/. Az egészségvédelem /az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése/.
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye /önbecsülés, önbizalom/. Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért /önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás/.
Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet - mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - a közösségvállalás.
A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kulturájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

1. Közvetlen /direkt/ módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

2. Közvetett /indirekt/ módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.
1. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg és testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alpműveltséget nyújt,
  - iskolánk olyan - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó - ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetünkben,
  - az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
  - fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítják, az egyéni tanulás módszereit,
  - szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
  - törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
  - segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
  - törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
  - szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
2. Iskolánk - elsősorban a szülőkkel ápoltság révén - folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
  - igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
  - ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
  - nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk - eddigi hagyományaihoz híven továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.
3. Eseményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredménye képen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:
    - humánus
    - erkölcsös

- fegyelmezett
- művelt
- kötelességtudó
- érdeklődő, nyitott
- kreatív, alkotó
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát
- képes a problémák érzékelésére és megoldására
- gyakorlatias
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében
- jó eredmények elérésére törekszik /játékban, munkában, tanulásban/
- van elképzelése a jövőjét illetően
- becsüli a tudást
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja
  - * nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket
  - * a természet, a környezet értékeit
  - * más népek értékeit, hagyományait
  - * az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit
  - * a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben
  - * ismeri és betartja a különféle közösségek /család, iskola, társadalom/ együttélését biztosító szabályokat
  - * ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit
  - * ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat
  - * viselkedése udvarias
  - * beszéde kulturált
  - * társaival együttműködik
  - * szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli
  - * képes szeretetet adni és kapni
  - * szereti hazáját
  - * megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket
  - * szellemileg és testileg egészséges, edzett
  - * egészségesen él
  - * szeret sportolni, mozogni
  - * megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

II. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Tanulói jogviszony létesítésének feltételei

A felvételi eljárásról, a tanulói jogviszonyról a 11/1994.(VI.8.) Mkm. rendelet és tanév rendjéről évente megjelenő miniszteri rendelet intézkedik.

Emelt szintű művészeti képzést nyújtó osztályba való jelentkezés

Emelt szintű művészeti képzést nyújtó osztályba a tanuló a szülő támogatásával, önként jelentkezik és nyilatkozik arról, hogy tudomásul veszi, hogy az emelt szintű képzés óraszámja a kötelező és szabadon választott foglalkozásokra rendelkező együttes óraszámot öleli fel és ezeken a foglalkozásokon való részvétel kötelező.

A tanuló felvételéről való döntés az emelt szintű képzést nyújtó műveltségi részterület készségösszetevőire végzett mérések eredményei alapján történik.

Egy évfolyamon belül másik osztályba való átlépés feltételei

A tanuló, illetve szülei a beiratkozásnál az iskola pedagógiai programját ismerve hoznak döntést az adott osztályban kerülésről. Ha a tanuló, illetve szülei más osztályba kérik az áthelyezést, akkor a következő feltételeket kell vizsgálni:

- van-e lehetőség a tanulólétszám függvényében a másik osztályba való kerülésre,
- az adott osztályba való átlépés milyen tanulmányi kötelezettségvállalással történik,
- a fenti feltételek pozitív teljesülése esetén a végső döntést a tantestület hozza.

A felső tagozati emelt szintű képzésre sorolás elvei

Azon tanulóink részére, akiknek a 3. év végi és a 4. félévi tanulmányi eredménye matematika, magyar, idegen nyelv, illetve ének-zene tárgyakból legalább (4) jó, minden tantárgyra vetített tanulmányi átlaga a 3,75-öt meghaladja a következő lehetőségeket biztosítjuk:

Többnyire sávós oktatásban, a kötelezőn túli szabadon választható heti időkeretben,
 vagy emelt szintű ének-zene képzésben,
 vagy emelt szintű matematika-informatika,
 vagy emelt szintű angol vagy német nyelvi képzésben,
 vagy második idegen nyelv tanulásában vehet részt.

Akik a feltételeknek nem felelnek meg, azon tanulók részére a matematika és a magyar kerettantervi programokhoz kapcsolódóan képességfejlesztő foglalkozásokat biztosítunk.

A tanulók magasabb évfolyamra lépésének feltételei

- A tanulónak tanév végén a bizonyítványban szereplő tantárgyak közül egyetlen elégtelen osztályzata sincs.
- A tanuló a 11/1994.(VI.8.) Mkm. rendelet 21. §-a alapján eredményes javítóvizsgát tett, vagy osztályozó vizsga engedélyezése esetén eredménye legalább elégséges.

A tanulók tudásának értékelése, minősítésének módjai, a beszámoltatás formái és követelményei

Ahol nem szöveges értékelés van előírva, a tanulók osztályzatait folyamatosan, teljesítményeik – szóbeli, írásbeli és tanórai gyakorlati munka – alapján kell megállapítani.

Érdemjegy megállapításai:

A különböző – szóbeli, írásbeli, gyakorlati – tevékenysége alapján megállapított érdemjegyek arányaikban tükrözzék a tananyag sajátosságait, az érettségi vizsga és szakmai vizsga követelményei alapján. (Ahol szóbeli van, legyen túlsúlyban a szóbeli jegyek száma, ahol írásbeli, ott legalább annyi írásbeli témazáró legyen évente, ahány a heti óraszám.)

Osztályzatok:

A tanuló félévkor és a tanév végén osztályzatot kap az ellenőrzőben, ill. a bizonyítványban.

Félévkor befejeződő oktatás esetén az osztályzatot az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni. Kiemelkedő évközi teljesítmény és jeles osztályzat esetén a tanuló szaktárgyi dicséretben részesül.

A fenti dicséreteket az osztályfőnök a naplóba, a törzslapra és a bizonyítványba is bejegyezi.

Osztályzatokat az évközi érdemjegyek alapján, vagy osztályozó vizsgán, javítóvizsgán nyújtott teljesítmény alapján kell megállapítani.

A tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
- engedélyezték, hogy a tanulmányi követelményeknek az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- mulasztása miatt nem osztályozható, de a nevelőtestület engedélyezte a vizsga letételét
- más tagozatról, más lényegesen különböző oktatási tartalmú iskolából átvétellel kerül az iskolába.

A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE

A SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS

A szöveges értékelés lapjait az első négy évfolyam félévkor, az első három évfolyam tanév végén kapják kézhez.

Az első négy évfolyamon a félév és a tanév végén a tanulók munkáját az alábbi értékelő lap segítségével értékeljük:

ÉRTÉKELŐLAP 1. OSZTÁLY

Magatartás	Példás	Jó	változó	Rossz
Szorgalom	Példás	Jó	változó	hanyag
Tantárgy	Jól megfelelt	megfelelt	Gyenge	
Magyar nyelv és irodalom				
Beszéd	választékosan fejezi ki magát	rövid mondatokkal fejezi ki magát	szavakkal fejezi ki magát	
Betűfelismerés	Gyors, biztos	lassú, jó	lassú, hibás	
Összeolvasás	Gyors, biztos mondatok olvasására képes	lassú, jó, mondatok olvasására képes	lassú, bizonytalan, szavak összeolvasására képes	
Tempó	Gyors	megfelelő	Lassú	
Szövegértés	rövid szöveget megért	mondatokat ért meg	szavakat ért meg	
Verstanulás	Jó	megfelelő	nehezen tanulja	
Íráskép	Szép	megfelelő	kifogásolható, rendetlen	
Betűalakítás, kapcsolás	szabályos, pontos	szabályos, kevés kapcsolási hiba	szabálytalan, sok kapcsolási hiba	
Matematika				
Számfogalom: Számok bontása, feladatok lejegyzése	Biztos, pontos biztos, önállóan dolg.	biztos, jó jó, segítséggel dolg.	Bizonytalan bizonytalan, sok segítséggel dolgozik	
Technika: munkavégzés	jó, önálló	megfelelő, kis segítséget ig.	gyenge, sok segítséget igényel	
Rajz: szín és formaérzék	Jó	megfelelő	Gyenge	
Testnevelés: munkavégz., mozg.	fegyelmezett, összerendezett	elfogadható, összerendezett	fegyelmezetlen, rendezetlen	
Ének – zene: dallami és ritmikai elemek	Jó, hibátlan	megfelelő, kevés hiba	erős fejlesztésre szorul, sok hiba	

ÉRTÉKELŐLAP 2. OSZTÁLY

Magatartás	Példás	Jó	változó	Rossz
Szorgalom	Példás	Jó	változó	hanyag
Tantárgy	kiválóan teljesített	jól teljesített	megfelelően teljesített	felzárkóztatásra szorul
Magyar nyelv	Helyesírása hibátlan, ismeri az ábécét, jól megkülönbözteti a magán és mássalhangzókat, hibátlan szótagolás, írásképe tetszetős	helyesíráskor kevés hibát ejt, a hangtannal kapcsolatos ismeretei jók, szótagoláskor a nehezebb esetekben 1 – 2 hibát ejt,	helyesírásában sok hiba van nyelvtani ismeretei hiányosak,	Helyesírása bizonytalan, nyelvtani ismeretei a minimum követelménynek felelnek meg,
Magyar irodalom	folyamatosan olvas, szövegértése pontos, szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége pontos, jól felismeri az olvasmány témáját, szereplőket, helyszínt	szólamokban olvas, szövegértése pontatlan, segítséggel tud olvasni	szavakat olvas, szövegértése bizonytalan	szótagolva, betűzgetve olvas, csak mondatokat, szavakat ért
Matematika	Önállóan, jól dolgozik, 100-as körben jól tájékozódik, alpműveletek végzése hibátlan	önállóan, kevés hibával dolgozik	segítséggel, kevés hibával dolgozik	Segítséggel, sok hibával dolgozik
Környezetismeret	Önállóan beszámol megfigyeléseiről, tapasztalatairól, pontos, precíz, tudja a napszakokat, évszakokat, hónapokat, jól tájékozódik a saját testén,	Tanítói kérdésekre jól válaszol, jól beszámol megfigyeléseiről, tap.-ról, kissé bizonytalanul tájékozódik,	segítséggel tud csak megfigyeléseket végezni, nehezen tájékozódik, pontatlanul használja a kifejezéseket,	nagyon nehezen számol be megfigyeléseiről, a tanult kifejezéseket helytelenül használja,

Ének	Dallami és ritmikai elemek alkalmazása kiváló, szépen kifejezően énekel, tanult ritmusértékeket felismeri, megszólaltatja,	Dallami és ritmikai elemek alkalmazása jó, kevés hibával dolgozik, tanult ritmusértékeket felismeri, megszólaltatja,	dallami és ritmikai elemek alkalmazása megfelelő, kevés hibával dolgozik, tanult ritmusértékeket nem mindig ismeri fel,	Dallami és ritmikai elemek alkalmazása gyenge, sok hibával dolgozik, ritmusértékeket nem ismeri fel és nem tudja megszólaltatni,
Testnevelés	Mozgása összerendezett, munkavégzése fegyelmezett,	mozgása összerendezett, munkavégzése elfogadható,	mozgása összerendezetlen, munkavégzése elfogadható,	Mozgása összerendezetlen, munkavégzése fegyelmezetlen,

ÉRTÉKELŐLAP 2. OSZTÁLY

Tantárgy	Kiválóan teljesített	jól teljesített	megfelelően teljesített	felzárkóztatásra szorul
Idegen nyelv				
Technika	Munkavégzése jó, önállóan dolgozik, jól tudja használni az eszközöket,	Munkavégzése jó, kis segítséget igényel, tudja használni az eszközöket,	munkavégzése megfelelő, kis segítséget igényel, eszközhasználata bizonytalan, munkája kissé pontatlan	munkavégzése gyenge, sok segítséget igényel, segítséggel tudja használni az eszközöket,
Rajz	szín és formaérzéke kiváló, biztonsággal használja a megismert, gyakorolt ábrázolási, konstruálási technikákat	szín és formaérzéke jó, jól rajzol, színez, fest és formáz,	szín és formaérzéke megfelelő, a képi elemek egyensúlyosabb elrendezésére nem képes	szín és formaérzéke gyenge, képi ábrázolása nem megfelelő

ÉRTÉKELŐLAP 3. OSZTÁLY

Magatartás	Példás	jó	változó	rossz
Szorgalom	Példás	jó	változó	hanyag
Tantárgy	kiválóan teljesített	jól teljesített	megfelelően teljesített	felzárkóztatásra szorul
Magyar nyelv	helyesírása hibátlan, megnevezi és megkülönbözteti a mondatfajtákat, szófaj felismerése pontos, szöveget helyesen tagol	helyesírásakor kevés hibát ejt, a mondatfajtákat felismeri, szófajfelismerésében 1-2 hibát ejt,	helyesírásában sok a hiba, mondatfajtákat, szófajokat téveszti, írásképe nem tetszetős	helyesírása gyenge, a mondatfajtákat nem ismeri fel, szófajokat téveszt, szöveget rosszul tagol, írásképe csúnya
Magyar irodalom	szövegértése hibátlan, szóbeli és írásbeli kifejező-készsége kiváló	szövegértése, szóbeli és írásbeli kifejező-készsége pontatlan	szövegértésnél segítséget igényel, szóbeli és írásbeli kifejező-készsége gyenge	szövegértésnél sok segítséget igényel, szóban és írásban nehezen fejezi ki magát,
Matematika	1000-es számkörben biztonságosan, jól dolgozik	Kevés hibával dolgozik, fejlődőképes	műveletek végzésénél, feladatmegoldásoknál bizonytalan, sok hibával dolgozik,	irányítással képes dolgozni,
Környezetismeret	fogalmak használata jó, ok-okozati összefüggéseket jól felismeri	Fogalmak használata nem pontos, ok-okozati összefüggéseket általában felismeri	fogalmakat nem használja helyesen, ok-okozati összefüggések felismerésében hibázik,	fogalomismerete gyenge, ok-okozati összefüggéseket segítségével ismeri fel,

ÉRTÉKELŐLAP 3. OSZTÁLY

Tantárgy	kiválóan teljesített	jól teljesített	megfelelően teljesített	felzárkóztatásra szorul
Idegen nyelv				
Technika	önállóan jól dolgozik, munkája tetszetős, pontos, tiszta, munkafolyamatokat jól elmondja	munkavégzésében kis segítséget igényel, tisztán dolgozik, segítséggel tudja elmondani a munkafolyamatokat,	munkavégzése megfelelő, munkája nem elég tetszetős, munkafolyamatok sorrendjét összekeveri	munkavégzéskor sok segítséget igényel, munkafolyamatok sorrendjét segítséggel sem tudja elmondani,
Rajz	színhasználata, térlátása arányérzéke, kiváló síkbeli és térbeli kompozíciói jók, munkája tiszta,	Színhasználata, térlátása, arányérzéke jó, munkája tiszta,	színhasználata, térlátása, arányérzéke megfelelő, irányítással dolgozik, munkája nem elég gondos,	színhasználata, arányérzéke, térlátása gyenge, csak irányítással dolgozik, munkája elnagyolt,
Ének	a tanult tempójelzéseket és dinamika jeleket jól alkalmazza, szépen kifejezően énekel, ritmusképleteket jól elrendezi, ütemmutató szerint,	a tanult tempójelzéseket és dinamikai jeleket kevés hibával alkalmazza, nem elég tisztán énekel, dallamrögzítése nem elég pontos,	a tanult tempójelzéseket és dinamikai jeleket sok hibával alkalmazza, nem elég tisztán énekel, dallamrögzítése pontatlan,	a tanult tempójelzéseket és dinamikai jeleket nem tudja alkalmazni, nem énekel tisztán, dallamrögzítésre nem képes
Testnevelés	feladatok végzésében pontos, precíz, mozgása ügyes	feladatokat önállóan, jól végzi, mozgása jó,	feladatokat segítséggel végzi, munkavégzése elfogadható	Feladatokat csak segítséggel végzi, mozgása összerendezetlen

ÉRTÉKELŐLAP 4. OSZTÁLY

Magatartás	példás	jó	változó	rossz
Szorgalom	példás	jó	változó	hanyag
Tantárgy	Kiválóan teljesített	Jól teljesített	megfelelően teljesített	felzárkózásra szorul
Magyar nyelv	szófav felismerése pontos, helyesírása, kifogástalan, írásképe tetszetős,	szófav felismerésekor téveszt, helyesíraskor kevés hibát ejt, írásképe jó,	szófav felismerésénél hibázik, helyesíraskor több hibát ejt, írásképe megfelelő,	Szófav felismerésénél sokat hibázik, helyesírása gyenge, írásképe nem tetszetős,
Magyar irodalom	szövegértése hibátlan, olvasása pontos, írásbeli és szóbeli kifejezőkészsége kiváló,	szövegértése, olvasása jó, írásbeli és szóbeli kifejezőkészsége jó,	szövegértéskor hibázik, hangos olvasása lassú, szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége megfelelő,	szövegértése gyenge, hangos olvasása lassú, szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége gyenge,
Matematika	10000-es számkörben biztonságosan számol, műveletvégzésében pontos, precíz,	a számkörben jól dolgozik, kevés hibával, műveletek végzésénél kevés hibát ejt,	a számkörben sok hibával dolgozik, műveletek végzésében bizonytalan,	a számkörben segítséggel igazodik el, műveletek végzésében sok hibát ejt,
Környezetismeret	az új fogalmakat helyesen használja	az új fogalmak használata nem pontos,	az új fogalmakat nem használja helyesen,	fogalomismerete gyenge

ÉRTÉKELŐLAP 4. OSZTÁLY

Tantárgy	Kiválóan teljesített	jól teljesített	megfelelően teljesített	felzárkózásra szorul
Idegen nyelv				
Technika	önálló munkavégzésre képes, eszközhasználata kifogástalan, munkái tetszetősek, pontosak,	Önállóan dolgozik, de eszközhasználata pontatlan, munkái nem mindig tetszetősek,	segítséggel dolgozik, eszközhasználata bizonytalan, munkái megfelelőek,	sok segítséggel dolgozik, eszközhasználata gyenge, munkái nem tetszetősek,
Rajz	vizuális nyelvi és kompozíciós készségei szilárdak, alapvető színismerettel, színhasználattal rendelkezik, jártas műalkotások közös elemzésében,	még nem alakult ki vizuális nyelvi és kompozíciós készsége, alapvető színismerettel és színhasználattal rendelkezik, bekapcsolódik műalkotások elemzésébe,	a tanult technikákat és ábrázolási módokat megfelelően alkalmazza, megalkot egyszerű képi közléseket,	a tanult technikákat és ábrázolási módokat nem megfelelően alkalmazza, nem tud egyszerű képi közléseket létrehozni,
Ének	kézzelről, kottaképről jól szolmizál, szépen kifejezően énekel, a tanult népdalokat felismeri, zenei olvasás írás és zenei ismerete kiváló	kézzelről, kottaképre szolmizál, szépen énekel, zenei olvasás – írás és zenei ismerete jó	kézzelről, kottaképre sok hibával szolmizál, nem elég tisztán énekel, zenei olvasás- írás és zenei ismerete megfelelő	nem tud szolmizálni, nem énekel tisztán, zenei olvasás – írás és zenei ismerete gyenge
Testnevelés	feladatok végzésében kitartó, törekszik a precíz végrehajtásra, mozgása ügyes	feladatokat önállóan, jól végzi, mozgása jó, pontosságra törekszik	munkavégzése elfogadható, igényli a segítséget	Mozgása összerendezetlen, munkájában fegyelmezetlen, segítséggel dolgozik

A tanulók negyedévente az alábbi értékelő lapot kapják:

	Várjuk a fejlődést	Kiemelkedő	Nagyon jó	Fejlődést mutat	Megfelelő
Anyanyelv Olvasás					
Íráskészség					
Beszéd-készség					
Matematika					
Tájékozottság a természet világában					
Vizuális kultúra					
Kézműveskedés					
Ének					
Mozgás					
Idegen nyelv					
Kapcsolataid, barátságaid az osztályban					
Helyed, szereped a csoportban					
Kitartásod a közös munkában					
Feladattudatod					
Szabálytartásod					
Igényességed					
Pontosságod					
Figyelésed, törődésed közös ügyeinkkel					
Önállóságod, választásaid, döntéseid					

Kiegészítések:

- Az első évfolyam végén a tanulók bizonyítványába az kerül bejegyzésre, hogy a tanuló a tantervi követelményeknek megfelelt-e, illetve melyik tantárgyból érdemel dicséretet vagy melyik tantárgyból**

volt gyenge, és tanult-e idegen nyelvet. Az értékelő lapot a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány mellett kell kiadni.

2. Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkáját osztályfőnöke az év végén szöveges formában értékeli a tanuló részére kiadott iskolalátogatási bizonyítványon.
3. A 4-8. évfolyamon a pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjegyekkel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
4. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).
Az osztályzat érdemjegy akkor:
jeles: ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
jó: ha a tanuló kevés hibával sajátította el a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását
közepes: ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
elégséges: ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlenül szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
elégtelen: ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes az önálló feladatvégzésre.
5. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
6. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt, a tárgyat tanító nevelő értesíti az ellenőrző könyvön keresztül. Az ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

- 7. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:**

A témazáró felmérések osztályozása:

4. évfolyam végén és az 5 – 8. évfolyamon

teljesítmény érdemjegy

100-91% jeles (5)

90-75% jó (4)

74-51% közepes (3)

50-31% elégséges (2)

30-0% elégtelen (1)

Az alkalmazott tankönyvek, segédletek

A kiválasztás alapelvei és szempontjai: szakmai-tartalmi
módszertani
oktatásszervezési
anyagi

Ezek az alapelvek és szempontok a kiválasztásnál együtt vannak jelen, és néha egymás ellen hatnak. A felsorolás egyben rangsor is, ami azt jelenti, hogy a Köznevelési Törvény által deklarált pedagógus szakmai és módszertani szabadság érvényesítése a szakmai anyagok kiválasztásánál elsődleges szempont. Ez a módszertani szabadság azonban olyan szakmai felelősséggel jár együtt, amelyben a szakmai munkaközösségek előkészítő, koordináló és kontrolláló szerepének érvényesülni kell.

Szakmai-tartalmi szempont érvényesítése megkívánja, hogy minden pedagógus térjen át a rendelkezésre álló új modern tankönyvek, tankönyvcsaládok használatára, néha feladva bizonyos kényelmi szempontokat is. (A „jól bejártot”, de elavult tankönyvek helyett.)

Módszertani szempont: a különböző segédletek beszerzésénél érvényesüljön oly módon, hogy (legalább munkaközösségi szinten) gondolni kell az egységes pedagógiai és szakmódszertani eljárásmodok alkalmazására.

(Felmérések típusai, időbeli szakaszai, előkészítő ill. önálló munkát követelő feladatlapok, felhasznált forrásmunkák.)

Oktatásszervezési szempont: egy osztályon, egy évfolyamon belül érvényesüljön az egy tankönyvűség, a csoportbontások, átmeneti vagy tartós, tervszerű vagy kényszerű összevonásainak megkönnyítésére, a vizsgák, mérések egységes szervezésének biztosítására.

Anyagi szempont elsősorban a szülő, másodsorban az iskola terhelésének könnyítése miatt. Az iskolai könyvtárt el kell látni az új bemutató tankönyvek tanulmányozhatósága miatt egy-egy példánnyal.

A jó minőségű tartós tankönyvek bevezetése után kell megszervezni a használt tankönyvek begyűjtését és értékesítését vagy kölcsönzését. Továbbra is folytatni akarjuk azt a gyakorlatot, hogy a beiskolázás időszakában a felvételt nyert tanulók és szülei megkapják a használni kívánt tankönyvek jegyzékét.

„ISKOLAOTTHON”

(Iskolánkban „iskolaotthon” néven vált közzismertté és közkedvelté az **egész napos órarendű oktatási forma**, amely nem azonos az iskolaotthonnal, azonban mindenki a városban így ismeri, így emlegeti, ezért használjuk itt is ezt az elnevezést)

Iskolaotthonos keretben 1 - 4. osztályokban képességfejlesztő, nevelésközpontú képzés folyik, ahol a család, az iskola, a szülő, a pedagógus partner.

Célja:

- a gyermek legyen autonóm és kreatív,
- lehetőséget kapjon az önmegvalósításra,
- legyen saját célja és lelje örömét a megvalósításban,
- szabadságot kapjon célja eléréséhez,
- erősíteni kell önbizalmát, támogatni, segíteni.

Az iskolaotthonos forma lehetőséget ad a sokoldalú, az egészséges életrendhez igazodó programok összeállításához, ahol kialakul egy olyan értékrendszer, amiben a gyerekek között a szeretet, az együttműködés, a bizalom és a teljesítmény értékek visszanyerik emberformáló hatásukat.

A tanítási órákon túl a szervezett szabadidő számtalan lehetőséget nyújt. A tanórai foglalkozások és a napközis foglalkozások egymásra épüléséből adódó tanítási feladatokat a kerettanterv részletesen tartalmazza.

A kiemelt értékek megvalósításának szinterei:

A program gerince osztályonként egymásra épülő, illetve bővülő feladatrendszer, melynek tartalma a hagyományőrzés, hazaszeretet: jeles napok, népszokások, helytörténet, népművészet.

- A közösségi magatartás, demokrácia, humanizmus elve érvényesül mindennapjainkban, a közös öröme, ünnepek, erőpróbák alkalmából.
- A reggeli beszélgetés /naponta 20 perc/ az önálló tanulás /naponta 45 perc/ kötelező foglalkozások. A kulturális intézményekben tartott foglalkozások, kirándulások, táborok, erdei iskola stb. az önismeret, önértékelés, önművelés elsajátításának szinterei.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását	- Követelés	- A tanulói közösség
Célzó beidegző	- Gyakoroltatás	tevékenységének
Módszerek.	- Segítségadás	Megszervezése.
	- Ellenőrzés	- Közös /közelebbi vagy
	- Ösztönzés	távolabbi /célok kitűzése,
		elfogadtatása.
		- Hagományok kialakítása.
		- Követelés.
		- Ellenőrzés.
		- Ösztönzés.
2. Magatartási modellek	- Elbeszélés	- A nevelő részvétele a tanulói
Bemutatása, közvetítése.	- Tények és jelenségek	Közösség tevékenységében.
	Bemutatása.	- A követendő egyéni és
	- Műalkotások bemutatása.	csopartos minták kiemelése
	- A nevelő személyes	a közösségi életből.
	Példamutatása.	
3. Tudatosítás /meggyőződés	- Magyarázat, beszélgetés.	- Felvilágosítás a betartandó
Kialakítása/.	- A tanulók önálló elemző	magatartási normákról.
	Munkája.	- Vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés - oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. /Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek./
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

A hallássérült gyermekek nevelése, oktatása

A hallássérült gyermekekre vonatkozó programot a NAT "Irányelv a speciális nevelési szükségletű gyermekek iskolai oktatásához" című része alapján készítettük el. Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sérült tanulókat a nevelés, oktatás ne terhelje túl, fejlesztjük a számukra megfelelő műveltségi területeken valósuljon meg, az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak fejlődésük lehetséges üteméhez.

A hallássérült gyermek eredményes iskolai nevelhetőségét és oktathatóságát meghatározza a hallássérülés bekövetkeztének és felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, az intelligencia foka és egyéb személyiségjegyek.

A hallássérült gyermek fejlesztése pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg. A komplex ellátás döntően a szurdopedagógiában használatos módszerek alkalmazásával, megfelelő audiológiai ellátással, megfelelő hallókészülék alkalmazásával, (esetleg cochlearis implantátummal) történik.

A NAT-ban előírt követelmények teljesítéséhez a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz, speciális igényeihez alkalmazkodva a következő módosítások lehetségesek.

- egyes feladatok megvalósításához hosszabb időszávok állnak rendelkezésre
- esetenként sor kerül a fogatékosságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítására
- differenciáltan és egyénileg is segítjük a tanulókat

A hallássérült tanulóknál a hallás hiánya vagy csökkenése miatt a szokásostól eltér a beszéd és a nyelv fejlődése. Ez vonatkozik mind a hangzó beszédre, mind a beszédértésre.

A beszéd szupraszegmentális hiányosságai az auditív visszacsatolás elégtelensége miatt kiterjedhetnek, – a hallássérülés súlyosságától függően – a normálistól eltérő tempóra, ritmusra, hanglejtésre, a hangmagasság korlátozott terjedelmére és az ún. nagyothallós hangminőségre. A szegmentális defektusok körében megjelenhet a magánhangzók torzulása, egyes mássalhangzók kihagyása, felcserélése, torz ejtés.

A nyelvvvel kapcsolatban a teljesítmények széles skálája ismeretes. A nehézségek elsősorban a szólások, közmondások, átvitt értelmű kifejezések megértésére, a szleng és a szinonimák megtanulására vonatkoznak.

A szintaxis normális fejlődését is korlátozza a hallássérülés, a nem elegendő mennyiségű és nem megfelelő minőségű input miatt.

I. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

A tantárgyból a követelményekben a következő módosítások jelennek meg.

A hangok tiszta artikulációja, a helyes kiejtés, hanglejtés, a hallássérülés súlyosságától függően módosulhat.

A szóbeli utasítások, közlések megértése gondot okozhat a hallássérült tanulónak a szókincs hiányosságai miatt, illetve ha nem jól hallotta a mondottakat. Mivel az utasítások meg nem értése hibás feladatmegoldáshoz vezethet, és ez rontja a gyermek teljesítményét, a pedagógusnak meg kell győződnie arról, hogy a gyermek tisztában van-e a feladattal (ez természetesen minden tantárgynál érvényes).

A szöveghez kapcsolódó kérdések megértése természetesen csak akkor várható el, ha a szöveg megértéséhez adekvát szókinccsel rendelkezik a gyermek, ellenkező esetben egyéni differenciálásra van szükség (a kérdés átfogalmazása, körülírás, magyarázat).

Az önálló mesemondásnál szintén szükség lehet az egyéni differenciálás (egyszerűbb, rövidebb mese). Az önálló produkcióban fokozottabban jelennek meg a grammatika és a szintaxis hibái.

Mesehallgatás esetében a hallássérült gyermek az egyéni fejlesztés keretében már előre megismerheti a mesét a pedagógussal, vagy amennyiben már tud olvasni, képi szemléltetéssel írásban megkapja a szöveget (lehetőleg előre).

Az olvasáshoz kapcsolódó analízáló gyakorlatokban és általában az olvasástechnikában nincs szükség változtatásra. (A szókincs korlátait természetesen figyelembe kell venni.) Olvasáskor a betűnek megfelelő hangok helyes ejtése azoknál a hangoknál követelmény, melyeket már helyesen tud ejteni a hallássérült gyerek.

Az írás elsajátításában nincs változtatásra szükség. Tollbamondásnál elsősorban látó-halló tollbamondás lehetséges. Halló tollbamondásra csak enyhe hallássérülés esetén van lehetőség.(ez a súlyosabb hs. esetén csak szájról olvasási gyakorlat!)

A kívülről megtanulandó versek esetében egyéni differenciálás lehetséges.

Matematika

Változtatásra a szöveges feladatok esetében lehet szükség, amennyiben a gyermek szókinccse nem fedi le a feladat megértéséhez szükséges szókinccset.

Környezetismeret

A megfigyelések megfogalmazása a gyermek egyéni beszédállapotának figyelembevételével követelmény. A beszámolókból megjelenhetnek az artikuláció, a szupraszegmentális jegyek és a szintaxis hibái.

Ének-zene

A hallássérült gyermeket az igazgató, a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslatára mentesítheti az értékelés, minősítés alól ének-zene tantárgyból.

A hallássérült gyermekek, bár általában nem tudnak énekelni bevonhatók a ritmizálásba, zeneelméletbe, gyermekjátékokba.

Rajz- és vizuális kultúra

Nincs szükség változtatásra.

Technika és életvitel tantárgyak

Csak a már előzőekben említett szóbeli megnyilatkozások eltérése jellemezheti.

Testnevelés

A hallássérült gyermek problémái elsősorban a tanári közlések megértésénél és meghallásánál jelentkezhetnek. Elsősorban az akusztikai forrás távolsága, a rossz akusztikájú környezet (sza-bad tér, visszhangos tornaterem) miatt. Egyes helyzetekben (bukfencezés, talajgyakorlatok, stb.) a hallókészülék használat zavarhatja a mozgás kivitelezését. Ebben az esetben mérlegelni kell, hogy a gyermek hogy boldogul a hallókészülék nélkül ezeken az órákon vagy órarészle-teken.

II. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

Az adott vagy választott témáról való beszélgetésben továbbra is megjelenhetnek az artikuláció, a szupraszegmentális jegyek és a grammatika hibái.

A szövegalkotást, a szereplők értékelését, az események összefoglalását tanítói segítséggel kell megkezdeni. Az egyéni fejlesztés alkalmat ad az órai munka előkészítésére.

A helyes hangsúlyozás, hanglejtés, a természetes beszédtempó folyamatos gyakorlása szükséges. A hallássérülés súlyosságától függően várhatjuk ezek fokozatos javulását.

A tollbamondásnál továbbra is az I. évfolyamnál leírtak érvényesek.

A hosszú és rövid hangok felismerése a beszédben gondot okozhat a hallássérült tanulónak, írásban azonban megfelelő jelölésük az ismert szavaknál elvárható.

Matematika

Változtatásra a szöveges feladatok esetében lehet szükség, amennyiben a gyermek szókinccse nem fedi le a feladat megértéséhez szükséges szókinccset.

Környezetismeret

A nem tanórán szerzett ismeretekről szóló beszámolót az egyéni fejlesztés keretében elő kell készíteni és írásban is rögzíteni kell (ez segíti az otthoni egyéni felkészülést).

Kérdések, vélemények megfogalmazása a nyelvi szint függvényében követelmény.

Az érzékszervi tapasztalatokra épülő felismerő gyakorlatoknál a hallás részleges hiányára tekintettel kell lenni.

Az új fogalmak bevezetésénél sokszor részletesebb magyarázatra (verbális és nonverbális eszközökkel) lehet szüksége a hallássérült gyerekeknek. Ezen fogalmak megértését és interiorizálódását, az egyéni fejlesztés keretében is segíteni, ellenőrizni kell.

Ének-zene

A hallássérült gyermeket az igazgató, a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslatára mentesítheti az értékelés, minősítés alól ének-zene tantárgyból.

A hallássérült gyermekek, bár általában nem tudnak énekelni bevonhatók a ritmizálásba, zeneelméletbe, gyermekjátékokba.

Rajz- és vizuális kultúra

Nincs szükség változtatásra.

Technika és életvitel tantárgyak

Csak a már előzőekben említett szóbeli megnyilatkozások eltérése jellemezheti.

Testnevelés

A hallássérült gyermek problémái elsősorban a tanári közlések megértésénél és meghallásánál jelentkezhetnek. Elsősorban az akusztikai forrás távolsága, a rossz akusztikájú környezet (szabad tér, visszhangos tornaterem) miatt. Egyes helyzetekben (bukfencezés, talajgyakorlatok, stb.) a hallókészülék használat zavarhatja a mozgás kivitelezését. Ebben az esetben mérlegelni kell, hogy a gyermek hogy boldogul a hallókészülék nélkül ezeken az órákon vagy órarészleteken.

A további évfolyamokra vonatkozó változtatások kidolgozása folyamatosan történik. Amennyiben szakértői vélemény speciális eszköz használatát írja elő /pl. adó-vevő egység/ akkor ez a költségvetési normatíva terhére beszerzendő.

III. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.
Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
2. A tanulók értelmi nevelése.
Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
3. A tanulók közösségi /társas kapcsolatokra felkészítő/ nevelése.
Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
4. A tanulók érzelmi /emocionális/ nevelése.
Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.
5. A tanulók akarati nevelése.
Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
6. A tanulók nemzeti nevelése.
Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
7. A tanulók állampolgári nevelése.
Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
8. A tanulók munkára nevelése.
Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók testi nevelése.

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

IV. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő - oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez /tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez/ kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm - a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró - személyiségének lassú átalakulásától az autonóm - önmagát értékelni és irányítani képes - személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

V. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási - tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási - tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a./ A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- b./ A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c./ Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő - oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:
  - Az első évfolyamon a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére kis létszámú első osztályt szervez az iskola.
  - A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Megállapodás alapján évente váltakozva egyik tanévben a Somogyi, a következőben a Gyulai iskola indít kislétszámú osztályt.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

a./ Hagyományőrző tevékenységek

- Fontos feladat az iskola névadójának, Gyulai Gaál Miklós emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés a névadó születésnapjáról, a különféle iskolai és városi szintű rendezvények megszervezése.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: Gyulai Gaál Miklós születése, október 23-a, október 6-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.
- Tíz évenként az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló iskolai évkönyv kerül kiadásra.
- Művészeti napok és pedagógiai napok minden tanévben

- b./ Diákönkormányzat:** a tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4. - 8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.
- c./ Napközi otthon, tanulószoba:** a közoktatási törvény előírásainak megfelelően, - ha a szülők igénylik - az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1 - 8. évfolyamon napközi otthon, az 5 - 8. évfolyamon tanulószoba működik. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközi otthonos csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább 10 gyermek számára igénylik.
- d./ Diákétkeztetés:** a napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben /tízórai, ebéd, uzsonna/ részesülnek. A napközibe nem járó tanulók számára - igény esetén - ebédet /menzát/ biztosít az intézmény. Az iskola fenntartója által megállapított étkezési térítési díjakat az iskolában kell befizetni.
- e./ Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások:** az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.
- Az 1 - 4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.
  - A 7. és 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- f./ Iskolai sportkör (DSE):** az iskolai sportkör tagja lehet az iskola minden tanulója. A DSE tagság tagdíjfizetési kötelezettséggel jár. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- g./ Szakkörök:** a különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészi, technikai, szaktárgyak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.
- h./ Versenyek, vetélkedő, bemutatók:** a tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle /szaktárgyi, sport, művészeti stb./ versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

i./ Tanulmányi kirándulások: az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelő munka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

j./ Erdei iskola: a nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy - egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

k./ Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások: Egy - egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel - ha az költségekkel is jár - önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

A i., j., k., pontban felsorolt tevékenységeken, foglalkozásokon való részvétel a tanulók számára nem kötelező, a részvétel önkéntes, az ott látottak, hallottak nem kérhetők számon, nem számít be a felkészülésbe, az évközi értékelésbe és az év végi minősítésbe. Amennyiben az adott tevékenység, foglalkozás költségeit a fenntartó egyedi döntéssel vállalja, a tanuló részvétele kötelezővé tehető.

l./ Szabadidős foglalkozások: a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelő testület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez /pl.: túrák, kirándulások táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb./

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

m./ Iskolai könyvtár: a tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

n./ Az iskola létesítményeinek, eszközeinek, egyéni vagy csoportos használata: a tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit /pl.: sportlétesítmények, számítógép stb./ a tanulók - tanári felügyelet mellett - egyénileg vagy csoportosan használják.

o./ Hit - vallásoktatás: az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak - az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül - hit - és vallásoktatást szervezhetnek. A hit - és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

p./ Projekt módszerrel történő oktatás

A tananyagok egy része projekt módszerrel kerül feldolgozásra. Ez tantárgyközi projektet is jelenthet. A projekt módszer alkalmazásakor a tanulói foglalkozások megszervezésére vonatkozó előírások figyelmen kívül hagyhatók. A projektek témáját, a résztvevő tantárgyak, pedagógusok és diákok körét a szakmai munkaközösségek éves munkaterve, vagy az éves iskolai munkaterv rögzíti. A szükséges órarendi változtatásokat igazgatóhelyettes hagyja jóvá.

3. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermek-jóléti szolgálattal;
- a kislétszámú első osztály;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- egyéni foglalkozás /korrepetálás/;
- a napköziotthon;
- a tanulószoba;
- a felzárkóztató foglalkozások, fejlesztő pedagógus alkalmazása;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

4. A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nem kötelező /választható/ tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az iskolai sportkör,
- a szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók /szaktárgyi, sport, kulturális stb/,
- a szabadidős foglalkozások /pl. színház- és múzeumlátogatások/,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése
- alapfokú művészetoktatás.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Matematika nívócsoportos oktatás

A csoportba sorolás a jegyek és a szaktanár véleménye alapján történik.

Emelt szint

A legjobb csoportba azok kerülnek akiknek év végén 5 érdemjegye volt matematikából, ill. képességeik alapján el tudják ezt érni.

Ezt a csoportot gimnáziumba, illetve a matematika szempontjából igényes szakközépiskolába készülőket számára hoztuk létre.

Itt a szülő és a tanuló vállalása alapján heti 1 szakköri órát tartunk, melyen verseny feladatokat és érdekesebb, gondolkodtatóbb feladatokat oldunk meg.

A kiegészítő anyagokat is vesszük a tanulókkal.

Jó csoport

Ide kerülnek azok a tanulók, akiknek év végén 4 érdemjegye volt matematikából és képességeik alapján ez a csoport a legmegfelelőbb számukra.

Ez a csoport megfelelő a szakközépiskolába készülők számára. A csoport képességeinek, haladási ütemének megfelelően tanítjuk a kiegészítő anyagokat.

Alapszintű csoport

Az a tanuló kerül ide, akinek év végén közepese volt, illetve aki a begyakorolt feladatokat képes megoldani, de önállóan nem mindig képes megoldani egy feladatot. Itt főként az új kötelező anyagrészek gyakoroltatása, a régiek ismétlése a cél.

Alapozó, felzárkóztató csoport

Akinek matematikából 2 érdemjegye volt, sok gyakorlásra van szüksége.

A tanulókkal számukra nélkülözhetetlen, minimum tananyagot vesszük. Ebben a csoportban sok gyakorlásra van szükség. Itt lesz a legtöbb nevelési probléma is, ezért fontos, hogy ez a csoport kis létszámú legyen.

Ha szükséges /tanuló létszám/ akkor nem 4, hanem 5 csoportot indítunk, abból a csoportból, amelyikre nagyobb szükség van.

Átjárhatóság

A tanár javasolhatja, a tanuló és a szülő félévkor és év végén kérheti, hogy másik csoportba kerülhessen. A döntést a munkaközösség érintett tagjai, az osztályfőnök és az igazgatóság részéről egy megbízott képviselő és a szülő közösen hozzák meg.

Értékelés

A témazáró feladatlapokat úgy állítjuk össze, hogy a feladatok 35–40 %-a a minimumkövetelményekhez kapcsolódik, 35–40 %-a átlagos nehézségű, 20–30 %-a optimum szintű. Egy része a feladatoknak közös, a feladatok másik részénél két feladat szerepel, melyek közül az egyik összetettebb, nehezebb, melynek megoldását csak a legjobbtól várjuk el.

Így a feladatsor eltérő, de alkalmas az összehasonlításra. Az elégségesért legalább a minimum követelmények kb. 80 %-ának teljesítését várjuk el. A jelesért meg kell oldani a törzsanyaghoz kapcsolódó feladatok 90 %-át, továbbá az optimum szintű feladatok felét.

7. osztály II. és 8. osztály I. félévében felvételi előkészítőt tartunk heti 2 órában.

A napközi otthon nevelési programja

1. Célja
2. Alapelvek
3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a főbb tevékenységformák szerint

3.1. Tanulmányi munka

3.1.1. Feladatok

3.1.2. A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok

3.2. Szabadidős foglalkozások

3.2.1. Feladatok

3.2.2. Kulturális foglalkozások

3.2.3. Manuális foglalkozások

3.2.4. Játékfoglalkozások

3.2.5. Nevelési beszélgetések

3.2.6. Iskolán kívüli foglalkozások, programok

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

4.1. Szokások, hagyományok, erkölcsi szabályok megteremtése

4.2. Kiscsoportok megalakítása

4.3. Felelősrendszer kialakítása

4.4. Szabályok, „törvények” megfogalmazása

4.5. Értékelés

5. A napközi otthon tevékenységrendszere*A napközi otthon nevelési programja***1. Célja:**

A napközi otthon – az iskola pedagógiai programjával összhangban – biztosítja a tanulók tanórán kívüli gondozását, ellátását.

A család és az óvodai nevelés eredményeire építve segíti, kiegészíti, bővíti az iskola tanórai keretben folyó nevelő-oktató munkáját.

Az iskola többi nevelési formájával együtt arra törekszik, hogy a tanulók olyan személyiséggé váljanak, akik a kor tudományos eredményein alapuló ismeretekkel és ezzel együtt alkotó és kritikus gondolkodással rendelkeznek; akik számára fontosak az erkölcsi értékek, életigenlők és a konfliktusok feloldására is képesek; akikben a szellemi értékek testi edzettséggel párosulnak; akik a saját és társaik munkáját, eredményeit megbecsülik, s a másik ember személyiségét elfogadni képesek; akik együttműködésre, felelős és önálló feladatvégzésre képesek, szeretik családjukat és hazájukat.

2. Alapelvek

- Az iskolai nevelés elsősorban a tanítás és tanulás folyamatában valósul meg, melynek során a gyermek a maga teljes személyiségében gyarapodik.
- Az alapvető családi nevelés mellett az iskola, a napközi otthon felelősséggel tartozik a hiányosságokból eredő hátrányok csökkentéséért, amelyben szükség van a szülőkkel való együttműködésre is.
- A nevelő-oktató munka során törekedni kell az önálló tanulás képességének kifejlesztésére, a tanuló nyitottságának, tanulási kedvének megőrzésére.
- A tanulók esélyegyenlősége egyéni bánásmóddal, differenciált foglalkoztatással segíthető elő, melynek igazodnia kell adottságaikhoz, körülményeikhez.
- A tanuló az iskolában éli meg először a társadalom viszonyait, saját jogait és lehetőségeit sorsa és a közélet formálásában. Személyiségének alakulására nagy hatással vannak az értékek, az uralkodó magatartás és hangnem.
- A nevelés-oktatás folyamatában segíteni kell a közösségi összetartó erők, a nemzethez, a hazához való kötődés kialakulását.
- A pedagógus szerepe igen jelentős: a közös emberi értékek tisztelete, az ezekkel való azonosulás alakítja az emberi közösség erkölcsi tudatát.
- Az egészség megkívánja a megfelelő testi fejlődést is, ezért szükséges a rendszeres mozgás iránti igény felkeltése és kielégítése, a fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Az ember és környezete egységes rendszert alkot. Ezért fontos, hogy a tanuló képes legyen a természetes és az épített környezettel való tudatos és harmonikus együttélésre, környezetbarát életvitelre.
- Az emberi teljességhez érzelemgazdagság, esztétikai érzékenység, a szépség iránti fogékonyság szükséges, melynek kialakítására minden nevelési helyzetben törekedni kell.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok a főbb tevékenységformák szerint

Napközi otthon az egész napos nevelés szerves részeként a tervszerű, tudatos, szervezett személyiségfejlesztéshez, a helyes önismeret kialakításához és a reális önértékek megalapozásához járul hozzá. A személyiség sokoldalú fejlesztésében a tanulás és a szabadidős tevékenységek pedagógiai jelentősége óriási, mivel ezek során alakulnak ki a gyermekek tanulási és szabadidő-töltési szokásai, amelyek később nehezen változtathatók meg.

3.1. Tanulmányi munka

A napközi életében központi helyet foglal el a tanulás, a másnapi tanórákra való felkészülés, ami nagy figyelmet, körültekintést kíván a nevelőtől. A gyermekek tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk.

3.1.1. Feladatok:

- A tanulási időben valamennyi tanuló képességének megfelelő felkészítése a másnapi tanórákra, ennek ellenőrzése, értékelése.
- A gyermekek számára legkedvezőbb, legeredményesebb, az egyes tantárgyak elsajátításához legmegfelelőbb, helyes tanulási módszerek, technikák megismertetése, gyakoroltatása, fejlesztése, új, hatékony technikák megtanítása.
- A nyugodt, figyelmes munkához szükséges objektív (kellemes tanulóhely, megfelelő iskolai és egyéni felszerelés, csend, nyugalom) és szubjektív (kipihent tanulók, kellő ráhangoltság, motiváció, dicséret) feltételek megteremtése.
- Taneszközök helyes használatának elsajátíttatása.
- Tudatos szervezésre, tervezésre szoktatás.
- A helyes tanulási sorrend kialakítása – könnyű, nehéz, eltérő nehézségű feladatok, szóbeli, írásbeli házi feladat.
- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden gyermek számára a legoptimálisabb – a tanuló életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.

- Megfelelő munkatempó kialakítása, fokozatos gyorsítása.
- A nevelő által kialakított munkaléggör, a teljesítményekre való pozitív reagálás – mosoly, dicséret, apró gesztus – alkalmazása, fontossága.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- Folyamatos kapcsolattartás az osztálytanítókkal és a szülőkkel.

3.1.2. A tantárgyhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok

- Megfelelő tempójú hangos és néma olvasás gyakoroltatása.
- Az olvasott szöveg megértése, saját szavakkal való visszaadása.
- Lényegkiemelés, időrend, ok-okozati kapcsolatok felismerésének gyakoroltatása.
- Szóbeli kifejezőkészség, szókincs fejlesztése.
- Vázlatkészítés gyakoroltatása.
- Vers- és meseírási próbálkozások.
- Megfelelő rendezettségű, tempójú írásmód gyakoroltatása.
- Helyesírási ismeretek gyakoroltatása, megszilárdítása.
- A szófajok felismerésének gyakoroltatása.
- Figyelemkoncentrációs gyakorlatok.
- A számolási készség alapműveletek körében való elmélyítése.
- Matematikai szövegértő képesség fejlesztése.
- Megoldási terv készíttetése.
- Szabályszerűségek észrevételése.
- A biztosan bekövetkező, a lehetséges és a lehetetlen események megkülönböztetése.

- A számítások és mérések előtt becslések végeztetése.
- A környezet változásainak, kölcsönhatásainak megfigyeltetése, a megfigyelések, tapasztalatok saját szavakkal való megfogalmaztatása.
- Az egészség és a környezet egymásra hatásának észrevétetése.
- A természettel szembeni emberi felelősség felismertetése, a természet megóvásának szükségessége.
- Tájékozódási gyakorlatok végzése a közvetlen környezetben és annak környékén.
- Kísérletezés – halmazállapot-változás, mágnesesség, hőátadás, áramkör, közlekedőedény.

3.2. Szabadidős foglalkozások

3.2.1. Feladatok:

- Az egész napos foglalkoztatás szervezeti kereteiben a tanulók kipihenésének, regenerálásának megteremtése, kedélyállapotának, hangulatának, kiegyensúlyozottságának biztosítása.
- A napközi otthoni nevelés valamennyi területén a tanulók önállóságának előtérbe helyezése.
- A tevékenységekhez szabad, otthonos légkör teremtése és az adott tevékenység által megkívánt magatartási szabályok betartásának lehetővé tétele.
- A tevékenységek sokszínűségének biztosítása, amely figyelembe veszi a tanulók életkorát, nemenkénti különbségét, érdeklődését és az iskolai tanulmányokkal összhangban művelődésre, önművelésre ösztönöz.
- A többféle ajánlott tevékenység közül választási lehetőség biztosítása, amelynek keretén belül szabadon, kiscsoportban tevékenykedhetnek a tanulók ill. később önállóan, alkotó módon szervezhetik szabadidejüket.
- A foglalkozások irányításában nevelői kezdeményezés tervszerűségének és a gyermekek lehetőség szerinti szabad választásának érvényesítése.
- Az intellektuális képességek mellett az egyéb képességek – manuális, testi, szervező stb. – és a kreativitás fejlesztése.
- A különböző tevékenységek tartalmának összehangolása, komplex szabadidős tevékenység-lánc összeállítása.
- A tevékenységekhez szükséges körülmények – anyagok, eszközök – biztosítása, megteremtése.
- A különféle szabadidős tevékenységek technikájának elsajátíttatása, a sokoldalú, elmélyült tevékenykedés képességének kialakítása.
- Az egyes tanulók szabadidős szokásainak megfigyelése, egyénre szóló differenciált tervezés, az egyéni érdeklődés és képességek kibontakoztatása.

3.2.2. A kulturális foglalkozások:

- Az iskolai tananyag mélyebb, élményszerűbb elsajátíttatása.
- az életkornak megfelelő irodalmi, zenei, egyéb művészetek iránti igényesség kialakítása.
- A szép olvasás, szép előadásmód, a beszédkészség, a szóbeli kifejezőképesség, előadói készség, a szókincs fejlesztése.
- A versek, mondókák, nyelvtörök hallás utáni tanulása.
- Jelenetek, versek eljátszása dramatikus játékkal, bábjátékkal.
- A verstanulás technikájának elsajátíttatása.

- Néphagyományok, népszokások megismertetése.
- Népmesék, népi gyermekjátékok eljátszása.
- Gyermek- és játékdalok, népdalok tanulása, közös éneklése.
- Zenehallgatás, ismerkedés zenei művekkel, zenei improvizáció, mozgás zene ritmusára.
- A természetben és az emberi alkotásokban megtalálható szép észrevétele, befogadása.
- Az esztétikai érzés, ízlés fejlesztése.
- Az évszakok váltakozásának, jellemző jegyeinek megfigyeltetése, rögzítettetése.
- Megismerkedés Abony nevezetességeivel, városunk megszerettetése.
- Beszélgetés hazánk történelméről, tájairól, embereiről.
- Ünnepeink megismertetése, megemlékezések, közös ünneplés.
- Műsorok betanítása, előadása.
- Vers- és mesemondó, egyéb szellemi vetélkedők rendezése.
- Ismeretterjesztő és publicisztikai szövegek, szépirodalmi művek, gyermekenciklopédiák részleteinek olvasása.
- Irodalmi művek feldolgozása.
- Más népek irodalmi és művészeti alkotásainak ismertetése, bemutatása.
- Ismerkedés a technika legújabb vívmányaiival.
- A rádió és TV egyes adásainak meghallgatása, megbeszélése.
- Események, saját élményanyag megfogalmaztatása, ismertetése.
- A takarékoság, energiatakarékoság szükségességének beláttatása, lehetőség szerinti alkalmazása.
- Az egyéni és csoportos gyalogos közlekedés szabályainak megismertetése, gyakoroltatása.

3.2.3. Manuális foglalkozások:

- A tanulók technikai érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, kielégítése.
- a kedvtelésből végzett munka alkalmainak megteremtése, a kétféle munka örömeinek megízleltetése.
- A tanulók ügyességének, kreativitásának, alkotó fantáziájának fejlesztése, ötletek nyújtása.
- Az esztétikai érzékenység, ízlés, vizuális kommunikáció fejlesztése.
- Sikerélmény nyújtása azoknak a tanulóknak is, akik az elméleti tantárgyakban nehezebben boldogulnak.
- Alapvető képi kifejezőeszközök, ábrázolásmódok, kompozíciós eljárások alkalmazása.
- Élmények képi megfogalmazása.
- A különböző kifejezési technikák, eljárások alkalmazása.
- Sík- és térbabok készítése.

- Tárgy- és emberábrázolás gyurma, plasztilin vagy agyagformálással, mintázás.
- Természetes anyagokból – levél, termés, kavics, bogyók, magvak stb. – képek, kompozíciók készítése.
- Kézműves technikák megismerése, alkalmazása.
- Sokszorosító technikák (levél-, burgonya- és radírnyomat) alkalmazása.
- Viaszozás, batikolás.
- Játékkészítés különböző anyagokból.
- A tevékenységekhez szükséges eszköz- és szerszámhasználat elsajátíttatása.
- Elemi munkaszokások (helyes testtartás, takarékoság, gondosság, balesetvédelem) elsajátíttatása.
- Képző- és iparművészeti alkotások ill. reprodukciók megismerése.
- A játszó- és tanulótér, a csoportterem rendezése, gondozása, díszítése.

3.2.4. Játékfoglalkozások:

- Az egészséges életmód szokásainak kialakítása, az életkorból adódó mozgásigény kielégítése, a helyes mozgás fejlesztése.
- A testi képességek (gyorsaság, ügyesség, erő) fejlesztése.
- Az erkölcsi, akarat és jellembeli tulajdonságok, az önfegyelem fejlesztése, közösségi szokások kialakítása.
- Az értelmi erők fejlődésnek biztosítása.
- A játék komplex hatásának (cselekvés, mozgás, gondolkodás összekapcsolásának) biztosítása.
- Az alkotó fantázia, kreatív képesség fejlesztése.
- Az intenzív együttes játék során a közösségi nevelés erősítése.
- Játékélményekkel a többi tevékenység vonzóvá tétele.
- A gyermek számára a játékban a szabadság, önállóság élményének biztosítása.
- A tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása révén önismeretre, az önbizalom megerősítésére nevelés.
- Örömteli, vidám gyermekkor, a szabadidő igényes kitöltésének nyújtása.
- A közös játék örömeinek észrevétele.
- Szabályokhoz való alkalmazkodás gyakorlása.
- Futó- és fogójátékok tanítása, játszása.
- Ismerkedés különböző játékszerekkel, alkalmazásuk.
- Megfigyelő és fejtörő játékok.
- Logikai és társasjátékok játszása.
- Egyéni és csoportos építőjátékok.

- Mozgás-improvizációk zenére, közös mozgás, tánc.
- Sportversenyek szervezése, ügyességi játékok, vetélkedők.
- Különböző népek játékaiknak megismertetése, játszása.

3. 2. 5. Nevelési beszélgetések:

- Az érdeklődéssel kísért kultúralt beszélgetés képességének kialakítása, fejlesztése.
- Az együtt érző, támogató pozitív tanár-diák kapcsolat magteremtése.
- Önálló véleményalkotásra, a gátlások feloldására, erkölcsi bátorságra, a saját vélemény mellett kiállásra, kritikai állásfoglalásra nevelés.
- Másokon való segítség, együttérzés, támogatás képességének kifejlesztése.
- Konfliktuskezelésre, a mások iránti pozitív attitűdök kialakítására (mások teljesítményének elismerésére, dicsőretre, eltérő karakterű emberek tolerálására) nevelés.
- A másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására nevelés, a kritikai érzék fejlesztése.
- Az önszabályozás, az etikus viselkedés képességének kifejlesztése, a helytelen viselkedés következményeinek vállalására nevelés.
- A napközis élet sikereinek és kudarcainak észrevétele, a gyermeki közvélemény formálása.
- A kiosztott ill. önként vállalt szerepek (tisztviselők, felelősök) pontos elvégzésére, a hibák és erények észrevételére, a társak elképzeléseinek figyelembevételére nevelés.
- A tanulók bevonásával napközis programok megtervezése, szervezésének elősegítése.
- A személyi (testápolás, étkezés, balesetvédelem) és közösségi higiénia iránti igény felkeltése, szabályainak gyakorlása, a környezethigiéniai követelmények betartása.
- Az egészséges életmód, az egészségmegőrzés alapvető ismereteinek elsajátíttatása, helyes szokásainak megismertetése, gyakoroltatása.
- A helyes táplálkozási szokások kialakítása, az egészséges fejlődéshez szükséges élelmiszerek megismertetése.
- Az étkezési kultúra, az étkezési szabályok megismertetése, alkalmazása.
- Az életkornak megfelelő önkiszolgálás elsajátíttatása.
- A közlekedéssel kapcsolatos helyes magatartási szokások kialakítása, udvariassági szabályok alkalmazása.
- Gondolatok, információk, vélemények egyszerű, érthető közlésének gyakorlása, egyéni álláspont megvédése.
- Vitakultúra kialakítása, mások véleményének meghallgatása.
- Az érzelmek megfelelő kifejezési módjainak elsajátíttatása.
- Az emberi élet szakaszainak megismertetése, jellemzőinek felismertetése.
- A testi és lelki egészség összhangjának, az összhang fontosságának felismertetése, alapvető ismeretek elsajátíttatása.
- Az emberek jó és rossz tulajdonságainak felismertetése, társismereti játékok.

- A tanuló saját erőneinek és hibáinak önmegismerésen keresztüli számbavétele, helyes önértékelés kialakulásának segítése, önismereti játékok.
- Alapvető erkölcsi, magatartási szabályok megismertetése, betartatása, megfelelő viselkedési kultúra kialakítása.
- Szituációs játékokban a kommunikációs képesség fejlesztése.
- A közös emberi értékek megismertetése, ezek tiszteletére nevelés.
- Életjátékok.
- Megfelelő életritmus, célirányos, arányosan, változatos tevékenységformákkal összeállított heti- és napirend kialakítása, amelyben biztosított a gyermeki szervezet és idegrendszer regenerálódásához, szellemi felüdüléséhez szükséges aktív és passzív pihenés és rendszeres mozgási lehetőség.

3.2.6. Iskolán kívüli foglalkozások, programok.

- Megfigyelő- és gyűjtőmunkát szolgáló tanulmányi séták.
- A természet szépségének észlelése, tudatos élvezése és megóvása.
- A természetben a kultúrált viselkedési formák kialakítása.
- A közvetlen és tágabb környezet megismertetése, megszerettetése, tájékozódási gyakorlatok.
- Abony nevezetességeinek, műemlékeinek megismertetése.
- A környezetben lezajló változások megfigyeltetése.
- Kiállítások, tárlatok megtekintése.
- Könyvtár- és múzeumlátogatás.
- Művelődési és gyermekintézmények rendezvényeinek meglátogatása.
- Kirándulások. Térképvázlát készítése a kiránduláshoz, turistatérkép, iránytű, menetrend használatának elsajátíttatása.
- Alapvető történelmi, biológiai, földrajzi ismeretek elmélyítése.
- Az iskolában tanult elmélet, a valóság és a gyakorlat egységének megteremtése.
- A környezethez, a természethez való pozitív viszony, a helyes környezetvédelmi szemlélet és gyakorlat kialakítása.
- Közösségi tulajdonságok (segítőkészség, barátság, bajtársiasság) fejlesztése, a tanulók egymáshoz való jó viszonyának, a megfelelő tanár-diák kapcsolat kialakulásának elősegítése.
- A tanulók megismerőtevékenységének, érzelmi életének fejlesztése, idegrendszerük pihentetése, mozgásszükségletük részbeni kielégítése, személyiségük kiegyensúlyozottságának biztosítása.

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A napközi otthonban folyó közösségi nevelés az iskola és a családi nevelés részeként valósul meg. A közösségalkotásra, a közösségi élet fejlesztésére a napköziben több és jobb lehetőség nyílik, mint az elsősorban tanulási tevékenységre épülő tanítási órákon és az otthoni kisebb közösségekben, a családban.

4.1. A közösségé *kovácsolódást* segítő szokások, hagyományok, alapvető erkölcsi szabályok megteremtése, művelése és továbbfejlesztése, a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi úton történő alakítása.

- Pozitív gyermek-nevelő kapcsolat

- Csoportos, kiscsoportos beszélgetések.
- Együttes pozitív élmények biztosítása, kellemes csoportlétkör megteremtése.
- A közösség tagjainak együvé tartozását erősíti közös tevékenységek (az év ünnepeire – karácsony, farsang, anyák napja stb. – készülődés, név- és születésnapok megünneplése.)
- Baráti kapcsolatok kialakulásának segítése.
- Közös feladatok kis- és nagycsoportos végrehajtása közösen készített terv alapján, közös ellenőrzés, értékelés.
- Kommunikációs játékok, gyakorlatok végzése.
- Gyermekek- és felnőtt példaképek bemutatása, követésre való ösztönzés.
- A társadalmi együttélés alapvető szabályainak megismertetése, közösségekben való megtapasztaltatása.
- A kölcsönös segítségnyújtás és szeretet pozitív eredményeinek bemutatása, élethelyzetekben való alkalmazása.
- A beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadás és segítőkészség fejlesztése.
- Az áldozatvállalás jelentésének, értelmének tudatosítása.
- A felnőttek, idősek iránt érzett tisztelet felébresztése.
- Problémaszituációk, konfliktushelyzetek megoldási lehetőségeinek megismertetése, különböző helyzetekben való alkalmazása.
- A családi munkamegosztás szerepének tudatosítása, vonzó családminták bemutatása.
- Hazánkban és más országokban élő népcsoportok, népek értékeinek, hagyományainak, eredményeinek megismertetése, megbecsülése, tisztelete.
- A népek békés egymás mellett élési igényének kialakítása.

4.2. *Formális*, rokonszenvi kapcsolatokon alapuló kiscsoportok megalakítása, a vezető egyéniségek és hatásuk megismerése, a peremhelyzetben levő tanulók körülményeinek megfigyelése.

- A tanulók társas, rokonszenvi, közösségi kapcsolatainak kialakítása.
- A kollektivitás, a társakkal való együttműködés fejlesztése.
- A problémás társak értékeinek elismertetése.
- A magányos gyermekek bevonása a közös tevékenységekbe, beilleszkedésük segítése.
- A kiscsoportok személyiségformáló hatásának (barátságosság, önzetlenség, áldozatkészség, lelkiismeretesség) hasznosítása, együttműködésük szervezése, továbbfejlesztése.
- A nemek közötti különbség észrevételése, tisztelete, egyenrangúságának elfogadtatása.
- Az önbizalom, önnevelés igényének felkeltése.
- Kezdeményezőkézségre, önállóságra buzdítás.

4.3. Az *óvodai nevelésre* ill. a meghonosodott szokásokra építve felelősrendszer kialakítása, a csoport életének megszervezése.

- A csoport megfelelő szokásrendjének kialakítása.

- A tanulók önállóságának, felelősségtudatának fejlesztése.
- Az önismeret fejlesztése, a reális önértékelés megalapozása.
- Önszabályozó-képességük kialakítása, gyakorlatszerzés a csoportmegbízások vállalásában és teljesítésében.
- Önirányító- és önkormányzó-képességük kialakítása, tapasztalatszerzés az alá-, fölé-, mellérendelt viszony elfogadásában.
- A felelősök megbízásának ellenőrzése, értékelése, kritikája.
- A szociálisan hátrányos tanulókkal való differenciált foglalkozás.

4.4. A közösség életét meghatározó szabályok, „törvények” megfogalmazása, azokhoz igazodás ill. módosításuk.

- A tanulók jogainak megismertetése, érvényesítése, kötelességeik betartásának ellenőrzése.
- A csoport kompetenciájába tartozó közös döntések meghozatala.
- A viselkedéskultúra fejlesztése, a társas együttélés szabályainak (fegyelem, rend, megfelelő szervezettség) gyakorlása.
- A szabályok betartásának ill. megszegésének következményei.

4.5. A tanulók tevékenységének értékelése, jutalmazási és büntetési formák alkalmazása.

- A napközis csoportvezető értékelése a tanév során szóban és írásban rendszeresen, folyamatosan (naponta, hetente, havonta, félévkor, év végén) történik.

Szöveges értékelés (a tanuló által végzett bármilyen tevékenység értékelése), piros pont vagy csillag (kiemelkedő munkát végzők jutalmazása), zöld pont (elmarasztalás), a faliújságon való név szerinti kiemelés, dicséret.
- A tanulók a különböző tevékenységek során szóban értékelik önmagukat, társaikat, részt vesznek a közösség értékelésében.

5. A napközi otthon tevékenységrendszere

A kitűzött célokat, a megjelölt feladatokat a napközi otthon sajátos módon valósítja meg.

A tevékenységrendszer napi ill. heti ciklusokra épül.

A napi program magában foglalja az étkezést, a tanulmányi munkát, az irányított foglalkozást és a szabad játékot.

- Az étkezés ebédelési rend szerint történik a tanórák befejezéséhez igazodva.
- A tanulmányi munka időtartama:

1-2. osztályban   30 – 60 perc

3-4. osztályban   60 – 90 perc

- Az irányított foglalkozások 30 – 50 percesek.
- Napi játékos testmozgás 45 perc (Kt 59.§ (9) szerint)
- A szabad játék napi kívánatos időtartama 60 – 90 percesek.

A napi programot a napközis nevelő állítja össze a házi feladatok, a körülmények és az aktualitások figyelembevételével.

A heti rend meghatározza, hogy a hét egy-egy napján milyen jellegű irányított foglalkozást tart a nevelő. A foglalkozás típusa az adott témától és a megvalósítás lehetőségeitől függ.

Foglalkozás típusok:

- Kulturális foglalkozás
- Manuális foglalkozás
- Játék-foglalkozás
- Nevelési beszélgetés
- Iskolán kívüli foglalkozások, programok

A különböző foglalkozástípusok ötvözete a komplex foglalkozás, melynek keretében egy-egy téma, anyag sokoldalú feldolgozása történik.

Az iskola igény szerint tanulószobát is szervez. A tanulószoba a gyermekek étkezését és

b) Diákétkeztetés:

Iskolánk központi épülettömbjéhez korszerű ebédlővel kapcsolódik, így az ebben az épületben és a közeli Szolnoki úti iskolaegységben minden napközis tanuló számára biztosítani tudjuk a napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna). Azoknak a tanulóknak, akik nem napközisek de étkezési igényük van, biztosítjuk a tízórait, ebédet (menzások). Vasút úti tanulóink a közeli Abakom étkezdéjében ebédelnek

c) Szakkörök:

Iskolánk nevelési-oktatási tevékenységét egészítik ki a szakkörök, amelyek elsősorban a tehetséggondozást szolgálják. Szakköreink indításakor az igények és a lehetőségek egyensúlyára törekszünk, abban az esetben tudunk egy szakkört beindítani, ha az arra jelentkezők száma eléri a 15 főt.

Az iskolai könyvtár**1. Célja**

Az iskolai könyvtár a feladatok sikeres ellátásához, napjaink információra és tudásra alapozott társadalmában való eligazodáshoz szükséges alapvető információt és elképzeléseket, gondolatokat biztosít. Az iskolai könyvtár a tanulókat permanens tanulási képességekkel fegyverzi fel és fejleszti képzelőerejüket, lehetővé téve azt, hogy felelős állampolgárokként éljenek.

Célunk a forrásközpont típusú iskolai könyvtár létrehozása, amely a tanulók eszközökre és dokumentumokra alapozott ismeretszerzését szolgálja, a könyvtárat nyitott szellemi műhellyé teszi, segíti az iskolai pedagógiai programjában megfogalmazott célok megvalósítását.

2. Feladatai

Az iskolai könyvtár szakszerűen fejlesztett és feltárt gyűjteményére épülő szolgáltatásaival az iskolai oktató-nevelő munka szellemi bázisa, eszköztára. Biztosítja az iskola pedagógiai programja alapján a tanítás-tanulás folyamatában jelentkező szaktanári, tanulói igények kielégítését és a könyvtár-pedagógiai program megvalósíthatóságát.

Alapfeladata:

- Gyűjteményének folyamatos fejlesztése, feltárása, őrzése, gondozása és rendelkezésre bocsátása.
- Tájékoztatás nyújtása a dokumentumokról és szolgáltatásokról.
- Könyv- és könyvtárhasználati ismeretek tanítása, az önálló ismeretszerzésre való nevelés.
- Könyvtárhasználatra épülő tanórai foglalkozások tartása.
- Az egyéni és csoportos helyben használat biztosítása.
- A tanulók és pedagógusok tankönyvekkel és szakirodalommal való segítése, könyvtárpedagógiai módszertani ismereteinek kiszélesítése.
- Könyvtári dokumentumok kölcsönzése.

Kiegészítő feladata:

- Tanórán kívüli könyvtárhasználatra épülő foglalkozások tartása, könyvtári programok szervezése (pl. író-olvasó találkozó, vetélkedő, szakkör, ismeretterjesztő előadások stb.)
- Számítógépes informatikai szolgáltatások biztosítása.
- Tájékoztatás nyújtása más könyvtárak dokumentumairól, szolgáltatásairól.
- Más könyvtárak által nyújtott szolgáltatások elérésének biztosítása.

3. A könyvtár állományának alakítása

Az iskolai könyvtár (forrásközpont, információs központ) az intézmény pedagógiai programjának és a tantervi követelményeknek megfelelően folyamatosan, tervszerűen és arányosan fejleszti állományát. A könyvtáros tanárok az állomány alakításában figyelembe veszik az igazgató, a nevelőtestület (a munkaközösség-vezetőkön keresztül), a tanulók javaslatait és az iskola könyvtári környezetének adottságait.

Gyarapítás

A könyvtári állomány fejlesztése erre elkülönített költségvetés szerint történik.

A beszerzés *formái*:

- vétel
- ajándék

Apasztás

A gyűjteményszervezés fontos része a tervszerű, folyamatos dokumentum kivonás, amely az állomány gyarapításával egyenrangú feladat.

Okai:

- tervszerű állomány apasztás (avulás, fölöslegessé válás)
- természetes elhasználódás
- hiány

4. A könyvtári állománya, az állomány elhelyezése, tagolása, letétek

A könyvtár mintegy 6 ezer könyvtári egységgel rendelkezik. Ennek döntő többsége könyv, a fennmaradó rész folyóirat, audiovizuális és számítógépes dokumentum.

A könyvtár alapterülete 36 m². Az iskola egykori sportszertárát foglalja el, szabadpolcos rendszerű, s a kölcsönzés mellett alkalmas könyvtárhasználati órák tartására is.

Az állományrészek *tagolása, elhelyezése* a használói igényekhez igazodik:

- Könyvállomány: kézikönyvtár, ismeretközlő irodalom, szépirodalom, ebből kiemelve a mese és a gyermekirodalom.
- Folyóiratok
- Pedagógiai gyűjtemény
- Audiovizuális és számítógépes dokumentumok (hangkazetta, videó, CD, CD-ROM)
- Letétek a szertárakban.

A kölcsönzési dokumentumok *raktári rendje* a következő:

- a szépirodalmi állományrész szerzői betűrendben,

- az ismeretközlő irodalom ETO szerinti szakrendben, s ezen belül szerzői betűrendben.

5. Az állomány feltárása

Az iskolai könyvtár állományát alapkatalógusokkal feltárva kell a használók rendelkezésére bocsátania. A könyvtári állomány feltárása jelenti a dokumentumok formai (dokumentum leírás) és tartalmi (osztályozás) feltárását, s ezt egészíti ki a raktári jelzet megállapítása. Az állomány feltárása még nem teljes körű.

A könyvtár szolgáltatásai, használói köre, a könyvtárhasználat módja

Könyvtárunk *korlátozottan nyilvános* könyvtár. Szolgáltatásait igénybe vehetik az iskola tanulói, pedagógusai, adminisztratív és technikai dolgozói. A beiratkozás és a szolgáltatások igénybevétele *díjmentesen*. A könyvtári tagságot tanévenként kell megújítani.

A könyvtár nyitva tartása biztosítja a szolgáltatásokhoz való folyamatos hozzáférést.

A könyvtárhasználat *módjai*:

- Helyben használat
- kölcsönzés
- csoportos használat.

Helyben használat

- A helyben használat *tárgyi* (kutató-olvasóhelyek, technikai berendezések) és személyi feltételeit az iskola, *szakmai* feltételeit (eligazodás az információhordozók között, ezek kezelése, technikai eszközök használata) egyelőre részmunkaidőben alkalmazott könyvtáros pedagógus biztosítja.
- Az iskolai könyvtár *dokumentumai* közül csak helyben használhatók:
  - a kézikönyvtári állományrész (lexikonok, enciklopédiák, kézikönyvek stb.),
  - a külön gyűjtemények (folyóiratok, AV anyagok, számítógépes adathordozók stb.)

(a szaktanár egy-egy tanórára, vagy felkészüléséhez a könyvtár zárásától nyitásáig ezeket is kikölcsönözheti)

Kölcsönzés

- A könyvtárból bármely dokumentumot csak a könyvtáros tanár tudtával és a megfelelő adminisztráció lebonyolításával szabad kivinni.
- A kölcsönzéseket a könyvtáros tartja nyilván. A nyilvántartás formája: két kártyás, tasakos, színcsíkos. Kölcsönözni csak személyesen lehet.
- A dokumentumok egységesen 3 hétre kölcsönözhetőek, mely kölcsönzési idő egyszer hosszabbítható. Kivételt képeznek az iskola pedagógusai, akik tankönyveket egy tanévre, míg más szakirodalmat 3 hónapra kölcsönözhetnek ki a könyvtárból. Tartós tankönyveket egy tanévre kölcsönözhetnek a tanulók.
- Egyszerre tanulók három, az összes többi olvasó hat könyvet kölcsönözhet - kivételt képeznek az iskola pedagógusai, akiknél nincsen számbeli korlátozás.
- A késedelmes olvasókat a könyvtáros hetente felszólítja, illetve figyelmezteti azokat, akiknek az adott héten jár le a kölcsönzése.
- Az elveszített vagy erősen megrongálódott dokumentumokat az olvasó köteles egy kifogástalan példánnyal pótolni, vagy forgalmi áron megtéríteni.

Csoportos könyv- és könyvtárhasználat

- Az osztályok, tanulócsoportok, szakkörök részére szakórák, foglalkozások tarthatók a könyvtárban a könyvtáros tanár, az osztályfőnökök, a szaktanárok, a szakkörvezetők irányításával.
- A szakórák, foglalkozások megtartására az összeállított/elfogadott, a könyvtári nyitva tartásnak megfelelő ütemterv szerint kerül sor.
- A könyvtárhasználati foglalkozásokat a könyvtáros, míg a könyvtárban tartott órákat a szaktanárok vezetik. A könyvtáros tanár szakmai segítséget ad a szakórák, foglalkozások megtartásához.

- A könyvtár helyiségét órarendszerű tanítás számára is igénybe vesszük, de csak a délelőtti időszakban, délután semmi sem akadályozza a könyvtár működését.

Egyéb szolgáltatások

- **Információs szolgáltatás:** az iskolai könyvtár tájékoztató szolgálata keretében információs szolgáltatást nyújt a tanítás-tanulás folyamatában felmerült problémák megoldásához. Alapja a gyűjtemény dokumentumai, a könyvtár adatbázisa és más könyvtárak adatbázisa az Interneten keresztül.
- Témafigyelés,
- Irodalomkutatás
- Másolatszolgáltatás.

VI. BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Iskolás gyermekeink jelentős százaléka küzd valamilyen tanulási problémával, teljesítmény – és magatartási zavarral. A tanulási nehézség nem megfordíthatatlan hátrány, de speciális és személyre szabott támogatás szükséges az ismeretek elsajátításához.

FEJLESZTŐ PEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK

A részképesség zavarban szenvedő kisiskolások fejlesztése kiscsoportos (3-5 fő) szervezeti formában történik. A fejlesztés kiterjed az összes részterületre. A fejlesztő programban a tevékenységi formák témakörökre vannak tagolva.

Fő témakörök:

- **Mozgásfejlesztés:** Nagy- és finommozgások egymásra épülő rendszere. Finommozgáson belül iránymozgás koordinációt fejlesztő feladatok.
- **Testséma fejlesztés – téri tájékozódás:** Testrészek, személyi zónák megismerése. Térben való tájékozódás. Viszonyítások önmagához és tárgyhoz. Helyváltoztatások, bemozgások, síkban téri eligazodások, iránygyakorlatok, téri viszonyok észlelésének kialakítása.
- **Percepciófejlesztés:**
Vizuális percepció: formafelismerés, arányosság, különbözőség, azonosítás, alakforma állandóság, alak-háttér megkülönböztetések, rész – egész viszonya. E nélkül nincs eredményes olvasás – írás tanulás.

Auditív fejlesztés: a „belső hallás” javítása a cél. Hangösszevonásokat, betűösszevonásokat végzünk a helyesírási problémák javításáért. Magánhangzók időtartamának jelölésén is sokat segíthetünk. Szavak ritmizálásával segítjük a szótagolást.

Taktilis csatornák fejlesztése: tapintásos játékokkal történhet.

Verbális fejlesztés: szógyűjtések, mondatalkotások, mondat-füzések lehetnek.

Játék: figyelem, emlékezet, memóriajátékok, kirakók.

A foglalkozásokat az órarendbe épülve szervezzük, erre a célra berendezett teremben, megfelelő taneszközökkel, sporteszközökkel, speciális fejlesztő játékokkal. A pedagógusok munkáját nem helyettesítjük, hanem kiegészítjük.

A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

- a./ A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- b./ Az iskolában a gyermek - és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:
a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak, családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében, a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot, segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét, a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi, tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
- c./ Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:
- fel kell ismerni és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- d./ A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,

- a kisebbségi önkormányzat képviselőjével,
- gyermekorvossal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

e./ Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás /tanulónak, szülőnek/
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése /tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok/,
- a tanulók szociális helyzetének javítása /segély, természetbeni támogatás/,
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- a kis létszámú első osztály;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközitthon;
- a tanulószoba;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- a kislétszámú első osztály;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató oktatás;
- a napközitthon;
- a tanulószoba;
- diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;

- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek;
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

VII. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervéről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
  - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságán keresztül,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
1. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
  2. A tanulók kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.
  3. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
    - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
    - az osztályok folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
  4. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a./ Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b./ Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása

- * az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - * az országos és a helyi közoktatás politikai alakulásáról, változásairól,
  - * a helyi tanterv követelményeiről,
  - * az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - * saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - * a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - * az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c./ Fogadó óra

Feladata, a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás, stb.)

d./ Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e./ Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterve évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkal.

A pedagógus kötelezettségei:

- A pedagógus alapvető feladata, hogy nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét, fejlettségét, fogyatékoságát, illetve a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkóztatását.
- Kötelessége, hogy a tanuló részére egészséges és testi épsége megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja és ezek elsajátításáról meggyőződjön.

- Közre kell működnie a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanú fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- Feladata, hogy a szülőket, a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeren tájékoztassa. A szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedéseket tart szükségesnek.
- A pedagógusnak kötelezettsége az is, hogy a tanulók emberi méltóságát, jogait tiszteletben tartsa.
- Az osztályfőnök kötelezettsége annak jelzése, hogy a tanulóval kapcsolatos bármilyen hátrányos vagy veszélyeztető körülményről tudomást szerez.

Ennek feltárása történhet közvetlen beszélgetéssel, családlátogatással, megfigyelő tevékenységgel.

- Az iskolának, illetve a gyermekvédelemmel megbízott pedagógusnak a feladata: Hogy kapcsolatot építsen ki a városban működő gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgálatokkal, intézményekkel, nevelési tanácsadóval, amelyek az elsődleges prevenciót alkalmazzák, - előterjesztést készítsen a rendeletben megjelölt önkormányzati szervekhez a tanulóknak természetben nyújtandó vagy pénzbeli támogatásokra (étkezési támogatás, rendszeres gyermekvédelmi támogatás, rendkívüli támogatás, stb.) – megszerezze ezen gyermekek napközbeni ellátását, felügyeletét, - a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartásba vétele és figyelemmel kísérése.

A gyermek-és ifjúságvédelem körébe tartozik:

- A DÖK létrejöttének segítése, bevonása az iskolai döntéshozatalba, az iskolai munka tervezésébe, az egyes döntések végrehajtásának ellenőrzésébe,
- az a tevékenység, amely arra irányul, hogy a tanulók megismerjék jogukat, véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben.

A tanuló joga:

- hogy biztonságos és egészséges környezetben neveljék és oktassák, iskolai tanulmányi rendjét, a pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával, életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki,
- családja anyagi helyzetétől függően kérelmére ingyenes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön,

- napközi és tanulószobai ellátás biztosítása,
- tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról.

A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének fejlesztési irányait a törvényi változások, a minőségirányítási program és a szülői igényekhez alkalmazkodó oktatási-nevelési módszer együttesen motiválja.

VIII. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI, MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZERE

5. Az intézmény belső működési rendjének biztosítása:

Az iskolavezetés a minőségirányítási rendszer működéséhez megfelelő hatáskörrel rendelkező felelős szervezetet és személyeket nevez ki. Az iskola működésének értékelése során azt vizsgáljuk, hogy az intézmény milyen hatékonysággal működik.

Az értékelésben segít:

- vezetői ellenőrzés,
- a szülőktől, tanulóktól, a fenntartótól származó visszajelzések,
- a tanévzáró értekezlet eredménye,
- a megváltozott körülmények számbavétele,
- a korábbi értékelő beszámolók során elhatározott intézkedések megvalósulásának vizsgálata.
- a minőségfejlesztési munka eredménye.

Az intézmény ellenőrzési rendszerének működtetése:

Ki, mit ellenőriznek?	Ki ellenőríz?	Milyen rendszerességgel ellenőriznek?	Milyen formában ellenőriznek?
Az iskolai neveléssel, oktatással kapcsolatos munka			
Pedagógiai program	Iskolavezetés	Évente	Írásban v. szóban
Helyi tanterv alapján végzett munka	Igazgató, igazgatóhelyettes, munkaközösségek	Évente	Írásban
Kiemelkedő tanulmányi és sporteredmények	Szaktanár, osztályfőnök, diákmozgalmat segítő pedagógus, igazgató	Aktualitása szerint	Írásban ill. a közösség előtt szóban
Nagyobb rendezvények (osztály és iskolai)	Osztályfőnök, igazgatóhelyettes	Aktualitása szerint	Osztály, iskola közössége, tantestület előtt szóban, kiemelkedőt írásban
Magartartás, szorgalom	Osztályfőnök	Esetenként, félévenként	Szóban, érdemjeggyel írásban
Tanulmányi munka	Szaktanár, osztályfőnök, igazgató	Folyamatosan, havonta legalább egyszer, félévkor, év végén	Érdemjegy, osztályzat ellenőrzőbe, bizonyítványba írásban
Tanév végi tantárgyi felmérések	Szaktanár, munkaközösség-vezető, igazgatóhelyettes, igazgató	Május végén	Szóban és írásban
Dolgozatok, témazárók	Munkaközösség-vezető	Április	Írásban
Pedagógusok munkája	Igazgató, igazgatóhelyettes, munkaközösség-vezető	Aktualitása szerint, évente	Szóban
Könyvtáros, szabadidő-szervező, rendszergazda, gyermekvédelmi felelős	Igazgató, igazgatóhelyettes	Évente	Szóban
Diákmozgalom tevékenysége	Diákmozgalmat segítő pedagógus	Évente	Írásban
Tanmenetek, munkaterv	Igazgató, munkaközösség-vezető	Tanév elején, folyamatosan	Szóban
Napközi foglalkozások	Igazgatóhelyettes	Novemberben, év végén	Írásban
Étkeztetés rendje	Igazgatóhelyettes, gazdasági ügyintéző	Negyedévente	Szóban
Tantermek, szaktantermek rendje	Igazgatóhelyettes, diákmozgalmat segítő pedagógus	Negyedévente	Szóban
Pedagógiai adminisztráció	Igazgatóhelyettes, osztályfőnöki munkaközösség-vezető	Folyamatos	Szóban
A tanulók írásbeli munkái (füzetek, rajzok, stb.)	Munkaközösség-vezetők	Évente (december)	Írásban
A felzárkóztatás, korrepetálás helyzete	Osztályfőnökök, munkaközösség-vezető	Évente (január)	Szóban
Munkavédelem, tűzvédelem helyzete	Az oktatási intézmények közös munkavédelmi megbízottja	Évente (augusztus)	Írásban
Munkaközösségek munkája	Munkaközösség-vezető	Félévente	Írásban
Oktató-nevelő munka értékelése	Igazgató, igazgató-helyettes	Félévente	Írásban
Az iskolai munka	Iskolaszék, Szülői Szervezet	Évente	Szóban vagy írásban
Az iskola gazdálkodása, ügyviteli munkája:			
Utalványozás	Igazgató, gazdasági ügyintéző	Hetenként	Írásban
Vásárolt eszközök, anyagok nyilvántartása	Igazgató, gazdasági ügyintéző	Folyamos	Írásban
Térítési díjak megállapításának helyessége, támogatások felhasználása	Gazdasági ügyintéző, igazgatóhelyettes	Félévente	Írásban
Étkezési térítési díjak szedése, nyilvántartása, elszámolása	Gazdasági ügyintéző	Negyedévente	Írásban
Szigorú számadású nyomtatványok	Gazdasági ügyintéző	Negyedévente	Írásban
Diákigazolványokkal kapcsolatos feladatok	Igazgatóhelyettes	Évente	Írásban
Pályázatok	Igazgatóhelyettes	Határidőtől függően	Írásban

A nevelő-oktató munka iskolánkra vonatkozó ellenőrzési, mérési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerének meghatározása a nevelési-oktatói célok elérését, a pedagógiai munka eredményességének, hatékonyságának folyamatos biztosítását, valamint az iskolával kapcsolatban álló partnerek (elsősorban a tanulók, a szülők, a fenntartó és a nevelők) iskolánkkal szembeni igényeinek, elvárásainak történő megfelelést szolgálja.

Ellenőrzés, mérés

1. Az iskolánkban folyó belső ellenőrzés a jogszabályokban és az iskola belső szabályzataiban (elsősorban a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban és a házirendben) meghatározott előírásoknak való megfelelést vizsgálja.
2. Az iskolai belső ellenőrzés rendjét a pedagógiai programban foglaltakon túl a szervezeti és működési szabályzat, a belső ellenőrzési szabályzat, illetve az évente – az iskolai munkaterv részeként – összeállított belső ellenőrzési terv határozza meg.
3. A nevelő-oktató munka ellenőrzését (és a hozzá kapcsolódó méréseket) végezheti:
  - a./ pedagógusok esetében: az igazgató, az igazgató-helyettesek, a munkaközösség-vezetők, a munkaközösségek, az ellenőrzése az igazgató által felkért pedagógusok, valamint külső szakértők,
  - b./ tanulók esetében: az iskola pedagógusai, valamint külső szaktanácsadók és szakértők.
4. A pedagógiai munka ellenőrzése elsősorban az alábbi területekre terjed ki:
  - a./ A pedagógusok nevelő-oktató munkáján belül:
    - A tanár-diák kapcsolatra, a tanulói személyiség tiszteletben tartására.
    - A szülőkkel való kapcsolattartásra.
    - A nevelő és oktató munka színvonalára a tanítási órákon. Ezen belül különösen fontos ellenőrzési területek:
      - * A nevelő előzetes felkészülése és tervező munkája.
      - * A tanítási óra felépítése és szervezése.
      - * A tanítási órán alkalmazott módszerek.
      - * A tanulók ellenőrzése, értékelése.
      - * A tanulók munkája és magatartása, valamint a pedagógus egyénisége, magatartása a tanítási órán.
      - * Az óra eredményessége, a helyi tanterv követelményeinek teljesítése.
      - * A felzárkóztatás és tehetséggondozás.
    - Az iskolai diákönkormányzat tevékenységének segítésére.
    - A tanórán és az iskolán kívüli foglalkozások szervezésére, az ezeken való részvételre.
    - A gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok ellátására.
    - A tanulók továbbtanulásának segítésére, irányítására.
    - A pedagógusra bízott tanterem rendezettségére, dekorációjára.
  - b./ A tanulók iskolai munkáján belül:
    - A tanulók értékválasztására, jellemvonásaira.
    - A helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre.

- Az iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységre.
  - A tanuló magatartására, viselkedésére, fegyelmezettségére.
5. A pedagógusok nevelő-oktató munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az évente összeállított – és az iskolai munkaterv részét képező – belső ellenőrzési terv alapján.
  6. A tanulók iskolai munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az iskola helyi tanterve, illetve a nevelők által összeállított tanmenetek és osztályfőnöki munkatervek alapján.
  7. Az iskolai nevelő-oktató munka ellenőrzésének részeként az alábbi körben kell a MIP-ben meghatározott méréseket elvégezni:
    - a./ A pedagógusok körében
    - b./ A szülők körében
    - c./ A tanulók körében

Értékelés

1. Az iskolánkban folyó értékelő tevékenység célja, hogy az ellenőrzés során feltárt adatokra, tényekre támaszkodva azt vizsgálja, hogy a nevelő-oktató munka és annak eredményei mennyiben felelnek meg az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek.
2. A nevelő-oktató munka értékelésének alapvető feladata, hogy megerősítse a nevelőtestület pedagógiai tevékenységének helyességét vagy feltárja a hibákat, hiányosságokat és így ösztönözze a pedagógusokat a hibák kijavítására, a nevelő és oktató munka fejlesztésére.
3. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka értékelése a következő területekre terjed ki:
  - az intézmény nevelő-oktató munkájának értékelésére,
  - a pedagógusok nevelő-oktató munkájának értékelésére,
  - a tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelésére,
  - a tanulók személyiségfejlődésére, tanulmányi munkájára, magatartására és viselkedésére.
4. a./ Az intézmény nevelő-oktató munkáját az iskola igazgatója minden tanév végén, valamint az igazgatói megbízatás lejártakor – a tanulók, a szülők és a nevelők véleményének figyelembevételével – átfogóan értékeli.
5. a./ A pedagógusok nevelő és oktató munkájának értékelését az iskola igazgatója, igazgatóhelyettesei és a nevelő munkaközösségek vezetői folyamatosan, szóban – az érintett nevelő kérésére azonban írásban – végzik.
6. a./ A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységét, fejlődését az osztályfőnökök minden tanév végén írásban értékelik.

7. a./ A tanulók személyiségfejlődését, magatartásuk és viselkedésük jellemzőit az osztályfőnökök folyamatosan szóban – és a tájékoztató füzetten keresztül írásban – értékelik.

IX. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA ÉS KÖRNYEZETTUDATOS MAGATARTÁSRA NEVELÉS

A tanulók fejlődésben lévő szervezete könnyebben és gyorsabban reagál a környezeti hatásokra, mint a felnőtteké, mert jó és gyors a reakcióképességük. A kedvező és kedvezőtlen hatások alakítják, befolyásolják a növekvő szervezetet.

Elsőrendű feladat az iskolában, a preventió azaz olyan magatartási formák elsajátíttatása amelyekkel az ember és környezete kapcsolatából adódó, az egészséget veszélyeztető hatásokat ellehet hátrítani. /Pld: drogok, alkohol, gyógyszerek fogyasztása, dohányzás, mozgáshiány stb./

Az egészséges életmódra való nevelés az egészségügyi kultúra javítása és az egészségügyi felvilágosítás részfeladata az iskola nevelésnek is.

A környezet hatással van az élő szervezetre. Az élő egészséges szervezetek és a környezet között egyensúly van. Az ember átalakította a természetes környezetét, létrehozta a mesterséges környezetet.

Egyszerre él természetes és mesterséges környezetben. A mesterséges környezet gyorsan változik és ártalmas lehet az egészségre. / Pld: kemizáció, levegő, talaj, vízszennyezés, település, lakás, ruházat, munkaviszonyok stb./

A felnövekvő tanulóknak kell sajátítani az egészséges ember környezettel való harmonikus együttélésének helyes szokásait.

Ez a folyamat amit környezeti nevelésnek nevezünk, és élethosszig tart, ismereteket, készségeket, motivációt és elkötelezettséget jelent a tanulóknak, amelyek segítségével képesek lesznek közösségben dolgozva a jelenlegi környezeti-egészségi problémákat és az újabbakat is megoldani.

Ez egyfajta környezeti kultúrára nevelés, amely magába foglalja a környezetbarát életmódot is és új magatartási és egészséges életviteli mintákat.

„...mindent megtenni azért, hogy minél több ember a biológiailag elérhető maximális életkor végső határáig éljen testi, szellemi és szociális jólét állapotában „

/Dr. Megyeri János/

Az egészségnevelés a szaktárgyi órákon és a környezeti nevelés lehetőségei

„Az egészség nem a betegség hiánya: az egészség a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota.” /WHO/

Sorszám	Szaktárgyak	Az egészségnevelés lehetőségei	A környezeti nevelés lehetőségei
1.	Magyar	Nyelvtan: egészség témájú szövegek, példamondatok elemzése Irodalom: az egészséges életmódot bemutató irodalmi részletek	A környezetünket megjelenítő irodalmi művek olvasása, elemzése
2.	Történelem	Egészségkultúránk időrendi kialakulása	A környezetvédelmi törvények ismertetése
3.	Idegen nyelv	Az egészséggel foglalkozó szövegrészletek fordítása	Környezetvédelemmel foglalkozó szövegek fordítása
4.	Matematika	Egészségügyi információt tartalmazó szöveges feladatok megoldása	Környezetvédelemmel kapcsolatos szöveges feladatok megoldása
5.	Fizika	A fizikai jelenségek és az egészségünk összefüggései	Környezetünk és jelenségei /pld: fény/ Ivó vizünk összetétele
6.	Ének	A zenének az egészségre gyakorolt hatása	A zeneművekben megjelenő élettelen környezeti tényezők
7.	Földrajz	Az élőhelyek egészségre gyakorolt hatása	A talajjavító kémiai anyagok hatása
8.	Kémia	Savas lúgos hatások az egészséges szervezetben	A levegő O ₂ tartalma Levegőszennyezettség
9.	Testnevelés	Tartásjavító gyakorlatok, az egészséges szervezetért	A víz mint a legegészségesebb testmozgás közege
10.	Rajz	Egészséges táplálkozást bemutató képek	Környezetünk élő és élettelen tényezőinek megjelenítése készített festményeken
11.	Technika	Az iskola környezetének rendezése /hatása az ég. életmódra/	Egészséges életvitel

12. Az osztályfőnöki órák nem lebecsülendő lehetőséget kínálnak alapvető környezeti kérdések megbeszélése, a szemléletmód formálására.

A környezeti nevelés és egészséges életmódra nevelés megvalósításához nélkülözhetetlen, a feladatok helyi-tantervekben tantárgyankénti /műveltségi területenkénti/ megfogalmazása.

Az iskola egészségügyi ellátása:

Rendszeres és tervszerű egészségügyi felügyeletet iskolaorvos és védőnő látja el, akik a tanév elején egyeztetett időpontokban megjelennek iskolánkban. Iskolánk külön orvosi szobával rendelkezik.

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése

A közoktatási törvény alapján évente két alkalommal (ősz – tavasz) gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről. A mérésekre alkalmas tesztek egyszerűek, kevés szerezényűek és bárhol végrehajthatók. Megmutatják a gyerekek fizikai felkészültségének mértékét.

Iskolánk a Hungarofit (dr. F. Mérey Ildikó) (1 + 4 motorikus próba) tesztet alkalmazza 3. osztálytól.

Aerob vagy alap – állóképesség mérése:

1. Cooper teszt (12 perces futás). Az alsó végtag dinamikus arányának mérése (helyből távolugrás)
2. Vállövi- és a karizmok erő - állóképességének mérése (mellső fekvőtámaszban karhajlítás - nyújtás).
3. A csípőhajlító és a hasizom erő - állóképességének mérése (hanyattfekvésből felülés).
4. A hátizmok erő – állóképességének mérése (hasonfekvésből törzsemelés).

Az elvégzett tesztek eredményeit pontérték táblázat segítségével megszorozott pontokká alakítjuk. A tesztpontok összesítése alapján a tanulók teljesítményeit minősítési kategóriákba soroljuk: igen gyenge, gyenge, kifogásolható, közepes, jó, kiváló, extra.

A MINDENNAPI TESTEDZÉS

A sporttörvényből adódóan a mindennapi testedzés lehetőségét a következők szerint biztosítjuk.

Az iskola a tanulók számára a **mindennapi testedzést** a kötelező heti 2 vagy 3 tanórai testnevelés órán és a szabadon választható délutáni sportfoglalkozásokon **biztosítja**.

Tömegsport foglalkozások

A délutáni sportfoglalkozásokat az iskolai diáksportkör és a **tömegsport keretében kell megszervezni**. Ezeket az iskola minden tanulója jogosult részt venni.

A délutáni tömegsport foglalkozásokon való részvételhez az iskola **biztosítja**, hogy

- őszi és tavaszi időszakban: a sportudvar, a tornaterem, az edzőterem,
- a téli időszakban: a tornaterem, edzőterem,
- a testnevelő tanár felügyelete mellett a hét 3 napján, 1-1óra hosszat a tanulók számára nyitva legyen.

A tömegsport- foglalkozások pontos idejét az órarendben kell meghatározni.

A Diáksportkör

Az iskolai diáksportkör diákönkormányzatként működik, melynek munkáját az iskola igazgatója által megbízott tanár segíti.

Az iskolai diáksportkör foglalkozásait a tanévenként az iskolai órarendben meghatározott napokon és időben, az ott meghatározott sportágakban felnőtt vezető irányításával kell megszervezni. Az iskolai diáksportkör szervezeti és működési szabályzatát az SZMSZ 4. sz. melléklete tartalmazza.

Fogyasztóvédelmi program

Iskolánk figyelmet fordít arra, hogy tanulóink megismerjék a fogyasztási javakat, szolgáltatásokat, piaci viszonyokat és képesek legyenek fogyasztói érdekeik érvényesítésére.

Az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten már megjelenik a jogérzés, a szolgáltatás ismeret, a fogyasztói értékrend, megismerik a kritikus fogyasztói magatartást. A 7. osztályos Etika és a 8.osztályos Mozgóképek és médiaismeret tantárgyak keretében esettanulmányok feldolgozása, illetve a reklámkritikák és médiaelemzések során tudatos fogyasztóvá válnak és képesek lesznek a szuggesztív marketing hatásoktól való távolságtartásra, fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelésére.

Tanulmányaik során elsősorban a Természetismeret tantárgy keretein belül törekszünk tanulóink környezettudatos ökológiai szemléletének kialakítására, hogy környezettudatos vásárlói döntéseket hozzanak.

Informatika órákon foglalkoznak az elektronikus kereskedelemmel, illetve a lehetséges internetes fogyasztói veszélyforrásokkal.

X. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának rendje

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposság, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

10.1. Az otthoni felkészülés szerepe

- A tanórákon tanult ismeretek bevétele, azok gyakorlatban való alkalmazása,
- a következő tananyag egység vagy tanóra előkészítése,
- az összefüggések felismerésének gyakorlása,
- a problémamegoldó készség fejlesztése,
- az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása,
- felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszintmérés különböző formáira,
- az önálló ismeretszerzés és –alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál,
- általában az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

10.2. Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag *megtanulása* az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (*kötelező házi feladat*).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorról, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat (*házi dolgozat*).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (*ajánlott házi feladat*).

- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (*szorgalmi házi feladat*).
- *Felkészülés* tanórai önálló *kiselőadásra* szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- *Átfogó komplex ismételés* az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

10.3. Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése

- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon.
- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés - elsősorban magyar nyelvi órákon.
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén. Ez a későbbiek során különösen tanárváltás, vagy a követelmények radikális változása, valamint új felkészülési formák első alkalmazása esetén felelevenítendő, megismételendő, kiegészítendő.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.
- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

10.4. Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formái, melyeket az ellenőrzés-értékelés fejezet tartalmaz.
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások

elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról a tanórán kell számot adnia. Egyéb esetben ezt a tanulói teljesítményformát nem osztályozzuk, csak szóban értékeljük.

- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének, szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

10.5. Az otthoni felkészülés koordinációja

- A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.
- Az órarend összeállításánál - az objektív lehetőségek figyelembe vételével - a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.
- Tanév elején az osztályfőnök órarendelemzés alapján javaslatot tesz a tanulóknak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására. Javaslatát a szülőkkel is egyeztetni.
- A napi összes maximális felkészülési idő figyelemmel kísérése az osztályban tanító szaktanárok, szülők és az osztály tanulmányi felelősének jelzései alapján az osztályfőnök feladata.
- Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamely tantárgynál olyan hirtelen, de elkerülhetetlen feladatmennyiség-növekedés következett be, amely a napi összes maximális felkészülési időt 3 óra fölé növelné, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más, az osztályban tanító szaktanárokkal.
- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznapi terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

XI. Pályaválasztás segítése

Iskolánkban ezt a feladatot a pályaválasztási felelős és az osztályfőnökök segítik.

A pályaválasztás fontos dolog diákjaink életében, ezért nagy figyelmet fordítunk a tájékoztatásukra.

A középiskola kiválasztása a szülő és a tanuló együttes döntésének eredménye, mi segítünk az iskolatípusok, iskolák és pályák megismerésében.

A segítség formái:

- Szolnokon pályaválasztási tanácsadáson vehet részt minden tanulónk.
- A középiskolákban induló tagozatokról és a felvételi követelményekről tájékoztatjuk diákjainkat.
- Pályaválasztási szülőértekezletet tartunk, melyre a környék középiskoláinak vezetőit hívjuk meg, hogy bemutassák iskolájukat.
- A tanulóknak 3 napot engedélyezünk, hogy a középiskolák nyílt napjain részt vegyenek.

XII. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

1. Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést és a tanulók tevékenykedtetését az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi felszerelések és eszközök szolgálják : írásvetítő, diavetítő, fali vetítövászón, televízió, videó lejátszó, kazettás magnetofon, CD lejátszó.

2. Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):

- képek, betűkártyák, szótagkártyák,
- hívóképek,
- írott és nyomtatott ABC (falikép)
- betűsín,
- írott kis és nagy ABC,
- bábok (10 db),
- fali tablók:

* Hangtani ismeretek

* Szavak alakja, jelentése

* A szó

* A mondat

- Gyermeklexikon (10 db)
- Szólások, közmondások könyve

- Nemzeti jelképek (fali tabló)

- Fali táblák:

- * Igék
- * Az igenév
- * A teljes hasonulás
- * Mondat
- * Az állítmány fajtái
- * A jelzők rendszere
- * Ok és célhatározó

- Történelmi arcképcsarnok

- Helyesírási szabályzat és szótár /10 db/

3. Az alsó tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök /tantermenként/:

- űrmérték /cl, dl, l/
- demonstrációs óra
- táblai vonalzők
- táblai körző
- számkártyák /1-1000-ig/
- helyi értéktáblázat
- kéttányéros mérleg és súlysorozat
- hőmérő
- színes rudak

4. Az alsó tagozatos környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- az idő /oktatótábla/
- iskolai iránytű
- Magyarország domborzati térképe
- Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel
- szobai hőmérő
- borszeszégő
- domborított földgömb

- Videokazetták:

- Életközösségek I.
- Életközösségek II.
- Életközösségek III.
- Életközösségek IV.
- Vadon nőtt gyógynövényeink
- Dunántúli középhegység
- Dunántúli dombvidék
- Alpokalján

- Homokasztal

- Tanulói kísérleti dobozok /8 db/
- Ásványok
- Magyar nemzet jelképei /fali tabló/
- Élő természet /dia pozitívok/
- Testünk /videofilm/
- Közlekedés szabályai /videofilm/
- Nagyító
- Szűrőpapír

5. Az alsó tagozatos ének – zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Ritmus eszközök: triangulum, xilofon, kisdob
- Zenehallgatási anyagok hangkazettán vagy CD-n:
  - Magyar népzenei anyag
  - Gyermekdalok
  - Himnusz
  - Szózat
  - Magyar és rokon népek dalai
  - Cselekményes zenék- nőikar, férfikar, vegyes kar
  - Iskolai ünnepek újabb dalai
  - Európai népdalok
  - Egyházi énekek
  - Jeles napok, ünnepkörök dalai
  - Kórusművek, műzenei szemelvények

6. Az alsó tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Diapozitívek:
  - Steindl Imre: Országház
  - Kispaládi parasztház
  - Thököly vár – Késmárk
  - Medgyessy Ferenc: Anyaság
  - Kolozsvári testvérek: Szt. György szobra
  - Kovács Margit: Szamaras, Sámson dombormű
  - Szőnyi István: Este
  - Csontváry Kosztka Tivadar: Mária kútja
  - Pabló Picasso: Maria arc képe
  - Ferenczy Noémi: Noé bárkája – gobelin
  - Cifraszűr, bölcső, csengős népi játék
  - Hollókői ház
  - Füstös konyha
  - Matyó tisztaszoba
  - Mai lakóház külső és belső képe
  - Árva vára
  - Pollack Mihály: Nemzeti Múzeum
  - Schaár Erzsébet: Kirakat

- Albrecht Dürer: Nyúl, Önarckép – ezüstvessző rajz, Hónapok – Berry herceg óráskönyvéből

- Eugène Delacroix: Villámtól megriadt ló
- Paul Cézanne: Csendélet
- Ferenczy Károly: Festőnő
- Fényes Adolf: Testvérek
- Vaszilij Kandinszkij: Festmény három folttal
- Bálint Endre: Vándorlegény útra kél
- Ember alakú butella
- Kerített ház – Pityerszer
- Botpaládi ház
- Faragott, festett, oromzatos ház – Hegyhátszentpéter
- Hősök tere
- Vajdahunyad vára
- Makovecz Imre: Sárospataki Művelődési Ház
- Ligeti Miklós: Anonymus
- Ferenczy Béni: Bem érem
- Götz János: Szarvas
- Cseh László: Táncolók
- Michelangelo: Ádám teremtése
- Ferenczy Károly: Október
- Fényes Adolf: Babfejtők
- Koszta József: Tányértörölgetők
- Glazt Oszkár: Birkózók
- Kapatisztító, kunsági gyapjú hímzés, hímes tojás, mézeskalács báb
- Aratókorsó, tálak, miskakancsó
- Magyar koronázási jelvények

7. Az alsó tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Olló, kés, vonalzó 40 db
- Mintázó eszközök 20 db
- Építőkocka /fa/
- Szövőkeret 30 db
- Csiszolópapír

8. Az alsó tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Síp
- Gumilabda /20 db/
- Babzsák /20 db/
- Ugrókötel /20 db/
- Kislabda /20 db/
- Tornapad /3 db/
- Tornazsámolyok /6 db/
- Medicinlabda /10 db/
- Karika /20 db/
- Jelzőszalagok /10 db/
- Ugrószekrény /1 db/

- Dobbantó /1 db/
- Tornaszőnyeg /4 db/
- Bordásfal /10 db/
- Mászókötél /5 db/
- Mérőszalag /1 db/

9. A felső tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Térkép /irodalomtörténeti 3 db/
- Írói arcképsorozat /3 db/
- Magyar értelemző szótár /5 db/
- Szinoníma szótár /5 db/
- Helyesírási tanácsadó szótár /5 db/
- Életrajzi lexikon /5 db/
- Helyesírási szabályzat és szótár /20 db/
- Hanganyag /hangkazetta, CD/:
  - Népdalok, népmesék
  - János vitéz
  - Mitológiai és bibliai történetek
  - Versek /Petőfi, Arany/
  - A kis herceg
  - Görög regék és mondák
  - Rege a csodaszarvasról
  - Népballadák
  - Arany: A walesi bárdok
  - Toldi
  - Egri csillagok /részletek/
  - Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály versei
  - Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János Jókai Mór művei
  - Halotti beszéd és könyörgés
  - Ómagyar Mária – siralom
  - Móricz Zsigmond: Hét krajcár, Légy jó mindhalálig /rádiójáték/
  - Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila, Radnóti Miklós versei
  - Megzenésített versek
- Videofilmek:
  - Magyar népmesék
  - János vitéz /rajzfilm/
  - A Pál utcai fiúk /film/
  - Rab ember fiai /film/
  - Magyar mondák:

Álmos vezér,
A fehér ló mondája,
A szentgalleni kaland,
Botond,

Lehel kürtje,
István megkoronázása.

- Arany: A walesi bárdok
  - Ludas Matyi /rajzfilm/
  - Egri csillagok /film/
  - Janus Pannonius emlékére
  - Mátyás könyvtára
  - A Corvinák
  - Balassi, Csokonai: A felvilágosodás
  - Mikszáth: Szent Péter esernyője /film/
  - Mikszáth prózája
  - Liliomfi /film/
  - A reformkor I –II.
  - Petőfi
  - Egy magyar nábob /film/
  - Kárpáti Zoltán /film/
  - A kőszívű ember fiai /film/
  - Halotti beszéd
  - Légy jó mindhalálig /film/
  - Móricz és a Légy jó mindhalálig
  - Móricz élete
  - A fiatal József Attila
  - Erőltetett menet /film/
- **Könyv:**
  - Népmese gyűjtemények /10 db/
  - O.Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások /5 db/
  - Gabnai Katalin: Drámajátékok /5 db/
  - Kaposi László: Drámafoglalkozások /5 db/
  - Montágh Imre: Mondjam vagy mutassam /5 db/
  - Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk /30 db/
  - Gárdonyi Géza: Egri csillagok /30 db/
  - Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője /30 db/
  - Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig /30 db/
  - Szigligeti Ede: Liliomfi /30 db/
- **Fali tablók:**
  - Hangtan
  - A teljes hasonulás
  - Jelentés tan
  - Szótan
  - A szófajok
  - Jelentés
  - Szerkezet
  - Mondattan
  - Magyar nyelvemlékek, nyelvcsaládok
- **Egyéb eszközök:**

- Petőfi /diasorozat/
- Fogalmazás 5. /diasorozat/
- Arany János: Toldi /diasorozat/
- Petőfi, Arany, Vörösmarty /diafilm/

- A főné /oktató csomag/
- Móricz Zsigmond: Hét krajcár /diasorozat/
- Ady és a nyugatosok, József Attila /diafilm/

10. A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- **Falitérkép:**
- Az ókori Kelet
- Az ókori Görögország
- A Római Birodalom
- Bibiliai országok – Pál apostol utazásai
- Magyarország X – XI. század
- A magyar népvándorlás és a honfoglalás
- Európa Nagy Károly korában
- Magyarország a korai feudalizmus idején
- A feudális Mo. a XIII. század közepétől a XV. század elejéig
- A tatárjárás Mo-n 1241-től 1242-ig
- A Föld népei a XIV. – XV. században
- Magyarország 1526-1606-ig
- Európa a XIV. – XV. században
- A feudális Magyarország a XV. században
- Magyarország a XVII. században
- Európa a XVII. század közepén
- Az európaiak felfedezése és a gyarmatosítás XV-XVII. században
- Magyarország Bethlen Gábor korában /1629/
- Magyarország népei a XVIII. század végén
- Európa a XVIII. század végén
- A Föld népei a XVI.- XVIII. században
- Az 1848-49-es szabadságharc
- Európa a XIX. század második felében
- Európa a XIX. században
- Európa 1815-től 1849-ig
- Európa az I. világháború idején
- A gyarmati rendszer 1830-1914
- Az osztrák- magyar monarchia 1914-ben
- A gyarmati rendszer felbomlása /1917-1975/
- A Tanácsköztársaság honvédő harcai
- Európa a II. világháború idején
- Hazánk felszabadulása

- **Videokazetta:**
- Az ókori Egyiptom
- Egyiptomi hétköznapok
- Egyiptom a Nílus ajándéka
- Széthy a fáraó

- A piramisok
  - A kínai Nagy Fal
  - Az ókori Hellász
  - Görögország
  - Az ókori Róma
  - Róma és Pompei
  - Róma építésze
  - A Colosseum, Róma
  - Álmos vezér
  - Honfoglalás, államalapítás
  - Aquincum
  - Élet a középkori Európában
  - Céh, inas – legény – mester
  - A románkori művészet
  - A román stílus
  - Mátyás király
  - Hunyadi János
  - Mátyás országa
  - Mátyás király könyvtára
  - A lovagok, a Hunyadiak
  - Mohács
  - Magyar ereklyék
  - Nagy Szulejmán és kora
  - Rákóczi szabadságharca
  - A francia forradalom
  - Reformkor I – II. rész
  - Kossuth élete
  - A kiegyezés
  - Oroszország a cártól Sztálinig
  - Versailles
  - A II. világháború
  - 1956. október 23.
- **Egyéb:**
- Írásvetítő transzparens
  - Transzparens sorozat az általános iskolai történelem tanításához /5. – 8. évfolyam/
  - Diapozitív sorozat az általános iskolai történelem tanításához /5. – 8. évfolyam/
  - A magyar államcímer története /falikép/
  - Magyar történelmi áttekintés a honfoglalás idejétől /falikép/
  - A középkori társadalom /falikép/
  - Tanulói egységcsomag az 5. és 6. osztályos történelem tanításához
  - Forráscsomag a 7. osztályos történelem tanításához

11. Az angol nyelv tanítását segítő felszerelések és eszközök:

- Chatterbox 1., 2., 3. /tankönyv, munkafüzet, hangkazetta, tesztek, szemléltető képek/
- Project English 1., 2., 3. /tankönyv, munkafüzet, hangkazetta, tesztek, videokazetta, munkafüzet videokazettához/
- New Project 1., 2., 3. /tankönyv munkafüzet, hangkazetta/

- **Videokazetták:**

- ❖ Muzzy in Godoland
  - ❖ Muzzy Comes Back
  - ❖ Window on Britain
  - ❖ Guide to Britain
- CD – ROM: Mano angol

12. A német nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- Deutsch für Dich I. /munkatankönyv, hangkazetta/
- Tematikus képek
- Büderchen komm tanz mit mir /hangkazetta, daloskönyv/
- Schulbus I. /munkatankönyv, hangkazetta/
- ABC kártya /betűkártyák/
- A névelő /fali tabló/
- Gyenge ige ragozása /fali tabló/
- Ping Pong I. /tankönyv, munkafüzet, hangkazetta/
- A névelő /falitabló/
- A főnév szótári alakjai /fali tabló/
- Időbeli, módbeli segédigék /fali tabló/
- Deutschmobil. I. /tankönyv, munkafüzet, hangkazetta/
- Erős ige ragozása /fali tabló/
- Időbeli, módbeli segédigék /fali tabló/
- A személyes névmás /fali tabló/
- Az előjáró szó /fali tabló/
- A melléknév ragozása /fali tabló/
- A személyes névmás ragozása /fali tabló/
- A főnév ragozása /fali tabló/
- Deutschmobil II. /tankönyv, munkafüzet, hangkazetta/
- A birtokos névmás /fali tabló/
- A melléknév ragozása /fali tabló/
- Németország /falitérkép/

13. A felső tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- Táblai körző fa /2 db/
- Táblai vonalzó 45 fokos fából /5 db/
- Táblai vonalzó 60 fokos fából /5 db/
- Táblai szögmérő fából /5 db/
- Méterrúd fából /5 db/
- Összerakható köbméter /5 db/
- Alaphálók, alapábrák /2 db/
- Nagy matematikusok arcképei /5 db/
- Sík és mértani modellező készlet /2 db/
- Számegyenes koordinátarendszer /írásvetítő fólia/
- Helyi értéktáblázat /írásvetítő fólia/
- Oszthatósági szabályok /falikép/
- Százalékszámítás /falikép/
- Kétkaros mérleg és súlysorozat
- Hatványozás azonosságai /falikép/
- Halmazok /falikép/
- Derékszögű koordinátarendszer /írásvetítő fólia/

- Lineáris függvény /falikép/
- Másodfokú függvény /falikép/
- Abszolútérték függvény /falikép/
- Mértékegységek /falikép/
- Területszámítások /falikép/
- Kocka, téglatest /testek/
- Űrmérték sorozat
- Szétszedhető köbdeciméter
- Tükrözés /falikép/
- Terület és kerület számítások /falikép/
- Négyszögek kerülete, területe /falikép/
- A kör kerülete, területe /falikép/
- Szögpárok /falikép/
- Hasábok /falikép/
- Eltolás /falikép/
- Pitagorasz tétele /falikép/
- Az egyenes körkúp, gúla /falikép/
- Az egyenes henger, gömb /falikép/
- Műanyag henger
- Műanyag kúp
- Műanyag gúla
- Műanyag hatszög alapú hasáb
- Műanyag ötszög alapú hasáb
- Testek felszíne, térfogata /falikép/
- Algoritmus folyamatábra /falikép/

14. Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- Pentium típusú számítógép 15 db
- Monitor /SVGA /15 db/
- Billentyűzet 15 db
- Egér 15 db
- CD meghajtó 40x3 db
- Hangkártya + hangfal 3 db
- Projektor 1 db
- Modem MR 56 SVS – EX 2 1 db
- Tintasugaras nyomtató 1 db
- **Fali tablók:**
  - A számítógép belső felépítése IBM – 02
  - Az input – output eszközök csatlakoztatása
  - A billentyűzet
- **Alapvető programok**
  - o WINDOWS 98 vagy 2000
  - o OFICE 97 vagy 2000
  - o Szoftver az Internet hálózatban való működtetéséhez

15. A természetismeret és a földrajz tanítását segítő felszerelések és eszközök:

- Terepasztal
- 5. – 8. osztályos diafilm sorozat a földrajz tanításához

- 5.- 8. osztályos írásvetítő fólia sorozat a környezetismeret és a földrajz tanításához
- Közetgyűjtemény
- 5.-8. osztályos táblai vaktérkép sorozat
- hőmérő 15 db
- iránytű 15 db
- térképjelek
- Mo. térképe /falitérkép/
- A Föld éghajlata /falikép/
- A Föld természetes növényzete /falikép/
- A Föld domborzata /falitérkép/
- Földgömb /10 db/
- Tellurium
- A Föld felszíne /dombortérkép/
- A Föld morfológiai térképe a tengerfenék domborzatával /falitérkép/
- A Föld forgása és keringése /falikép/
- Afrika domborzata és vizei /falitérkép/
- Ausztrália és Óceánia gazdasági élete /falitérkép/
- Afrika domborzata /falitérkép/
- Ausztrália és Új-Zéland domborzata /falitérkép/
- Észak – Amerika, Dél – Amerika domborzata és vizei /falitérkép/
- Ázsia domborzata és vizei /falitérkép/
- Európa domborzata és vizei /falitérkép/
- Európa országai /falitérkép/
- Észak – Európa /falitérkép/
- Kelet – Európa /falitérkép/
- Ázsia domborzata /falitérkép/
- Közép Európa /falitérkép/
- A Kárpát-medence domborzata és vizei /falitérkép/

16. A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Írásvetítő fólia sorozat fizika 6. – 8. osztály
- Mágneses rúd pár fatokban
- Táblai mágnes 25 mm-es
- Fényből áram /videokazetta/
- Részecske modell /videokazetta/
- Fizikusok arcképcsarnoka /falikép sorozat/
- SI mértéktáblázat /falikép/
- Mágneses készlet /komplett/
- A naprendszer tabló
- Lejtőmodell /tanulókísérleti eszköz 10 db/
- Mikolacsó 10 db
- Mechanikai eszközkészlet /tanulókísérleti eszköz 10 db/
- Nyomás, sűrűlódás vizsgálatára alkalmas eszközkészlet 25 db
- Rugós erőmérő 25 db
- Kétkarú emelő 5 db
- Karos mérleg súlysorozattal 5 db
- Hőmérő
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet 1 db
- Kétütemű motorminta 1 db
- Négyütemű motorminta 1 db

- Áramátalakító 1 db
- Csengő reduktor 1 db
- Dugaszos ellenállásszekrény 1 db
- Generátor minta 1 db
- Elektromotor és generátor 4 db
- Elektrovaria/tanári bemutató eszközkészlet 1 db/
- Transzformátor modell 1 db
- Mérőműszer Voltax 25 db
- Tanulókísérleti eszközkészlet áramkörök létrehozására 25 db
- Sztatikus elektromosságot létrehozó eszközkészlet 25 db
- Optikai pad /lencsékkel, tükrökkel 2 db/
- Prizmatartó 1 db
- Tanulókísérleti eszközkészlet a fény vizsgálatára 15 db

17. A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- Biológiai egységcsomag
- Bonctű
- Csíráztató
- Diapozitívek az 5. – 8. osztályos biológia tanításához
- Kézi nagyító 15 db
- Metszettároló
- Mikroszkopizáló
- Lámpa
- Mikroszkóp
- Szilvafa virága modell
- Burgonya virága modell
- Almafa /oktatótábla/
- Rovarok oktatótábla
- Lepkék oktatótábla
- Sertés koponya
- Juh koponya
- Madár csontváz
- Emlős csontváz
- Fogtipusok
- Lábtípusok
- Szarvasmarha oktatótábla
- Házityúk oktatótábla
- Erdők legjellemzőbb élőlényei oktatótábla
- Fenyő oktatótábla
- Erdei pajszika oktatótábla
- Kocsányos tölgy virága oktatótábla
- Ehető és mérgező gombák oktatótábla
- Keresztespók oktatótábla
- Mókus oktatótábla
- Sün oktatótábla
- Szarka oktatótábla
- Róka oktatótábla
- Szarvas v. őzágancs
- Hazai füves területek legjellemzőbb élőlényei /oktatótábla/

- Görény oktatótábla
- Sáska oktatótábla
- Ürge oktatótábla
- Varjú oktatótábla
- Folyók, tavak legjellemzőbb élőlényei oktatótábla
- Hal /csontváz/
- Béka csontváz
- Rák testfelépítése oktatótábla
- Fürgegyík csontváz
- Nemzeti parkjaink falitérkép

Fali tabló:

- ❖ A sejtmagnélküli egysejtűek
- ❖ Szivacsok, csalánozók
- ❖ Gyűrűsférgék
- ❖ Puhatestűek
- ❖ Ízeltlábúak
- ❖ Gerincesek
- ❖ Moszatok, zúzmók, mohák, harasztok
- ❖ Nyitvatermők
- ❖ Zárvatermők
- ❖ A lomblevél működése
- ❖ A virág és virágzat
- ❖ Termések, termés típusok
- ❖ Fásszár keresztmetszete
- ❖ Egyszikű szár keresztmetszete
- Az emberi bőr bőrmetszet
- Emberi csontváz
- Csípőcsont
- Csövescsont
- Koponya
- Emberi torzó
- Lapos és csövescsont metszete
- Emberi nyelv fogakkal modell
- Légzés oktatótábla
- Szív – modell
- Vese metszet
- Az emberi szaporodás 8 db-os oktatótábla
- Szem modell
- Hallás és egyensúlyszerv modell
- Emberi fejmetszet
- Fül modell

18. Az egészségtan tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- **Videofilmek:**
  - ❖ Az élelem
  - ❖ Alapvető élelmiszerek
  - ❖ Az izmok és a mozgás
  - ❖ A dohányzás és az egészség

- ❖ Vigyázz a gyógyszerekkel
- ❖ Járvány, avagy a gyermek kábítószer, alkohol
- ❖ Ép testben ép lélek
- ❖ Az emberi szervezet reprodukciós rendszere

19. A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Kémcső 50 db
- Főzőpohár 25 db
- Óraüveg 10 db
- Borszeszégő 10 db
- Kémfogócső 10 db
- Vasháromláb 8 db
- Azbesztháló 8 db
- Vízbontó készülék 1 db
- Kalotta molekula modell 1 garnitúra
- Pálcika modell 1 garnitúra
- Mágneses atommodell 1 garnitúra
- Kristályrács /gyémánt, grafit, NaCl/3 db

- **Falitablók:**

- Atomok elektronvonzó képessége
- Fémek jellemerősségi sora
- Periódusos rendszer
- Elektronhéjak kiépülése

- **Oktatótáblák:**

- Fémek reakciói vízzel
- Fémek reakciói savval
- Sav- bázis reakció
- Közömbösítés
- Redukció a redukáló sorban
- Peptid kötés

- **Videokazetták:**

- Ismeretlen ismerő a víz
- Kincsek a homokban és a bányákban
- A fémek általános jellemzése
- A víz
- Az élet elemei
- Levegő, tenger, kőzet
- Atom és molekula
- A víz egy csodálatos nyersanyag
- A konyhasó
- A tűzijátéktól a házépítésig
- A magyar ezüst az alumínium
- Az év a fém a vas
- Lidérc fény és nitrátos vizek
- Kénsav a felhőből és a gyárból
- Szabadon és kötve
- Atom és molekula

- Írásvetítő transzparens sorozat a 7. – és 8. osztályos kémia tanításához 1 db

20. Az ének – zene tanítását segítő felszerelések és eszközök:

- Pianínó
- A kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag hangkazettán vagy CD lemezen
- Videofilmek:
  - Tánc típusok
  - Jeles napok népszokásai
- Ritmuskészéget fejlesztő hangszerek, eszközök

21. A felső tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és eszközök:

- Műanyag, átlátszó hengerek, gúlán
- Képsíkrendszer a vetületi ábrázoláshoz
- Táblai körző fémhegyű
- 60 fokos táblai vonalzó
- 45 fokos táblai vonalzó
- 100 cm-es táblai vonalzó
- táblai szögmérő
- Műanyag átlátszó kocka, tégl
- Demonstrációs fatestek
- Diapozitívek: a kerettantervben a megismertetésre, elemzésre ajánlott műalkotásokról 1 – 1 db
- **Videofilmek:**
  - Képzőművészet a honfoglalás idején
  - A román stílus
  - A gótika
  - Reneszánsz
  - XIX. század művészete
  - XX. század művészete
  - Pásztorkodás a Hortobágyon
  - Testbeszéd, gesztus

22. A felső tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- fareszelő lapos 25 x 200 15 db
- fareszelő gömbölyű 10 x 200 15 db
- fareszelő félgömbölyű 25 x 200 15 db
- vasreszelő lapos 25 x 200 15 db
- vasreszelő gömbölyű 10 x 200 15 db
- vasreszelő félgömbölyű 25 x 200 15 db
- laposfogó 10 db
- kalapács 15 – 20 dkg 15 db
- csípőfogó, gömbölyű csőrű fogó 15 – 15 db
- fafűrész /illesztő/ vassfűrész 15 – 15 db
- lyukfűrész 15 db
- kézi fűrő amerikai 4 db
- lemezvágó olló 10 db
- faliképek a fa megmunkálásához 5 db

- szerelőkészlet, gépelemek tanításához 4 db
- elektromos szerelőkészlet I–II. 4 – 4 db
- asztali állványos fűrőgép 1 db
- asztali körfűrész 1 db
- a gépek falitabló 3 db
- kerékpár 1 db
- kressz oktatótáblák 1 – 1 db
- LEGO-DACTA építőkészlet 4 db

23. A felsőtagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- ugródomb 1 db
- magasugró mérce fém 1 pár
- magasugró lécs 1 db
- maroklabda 10 db
- súlygolyó 3 kg 1 db
- súlygolyó 4 kg 1 db
- tornaszekrény 1 db
- gyűrű 1 db
- gerenda 1 db
- dobbantó 1 db
- tornaszámoly 4 db
- medicinlabdák 20 db
- ugrálókötél 20 db
- kézi súlyzók 10 db
- mászókötel 5 db
- kosárlabda 15 db
- kézilabda 5 db
- futballabda 5 db